

Xojon xi tjón xi apostro Pabloo katsanguiyaq xta nangoxi xi chjiani Korinto

Bi ts'én kats'éntinde Pabloo xta nangoxi
xi chjiani Korinto

1 An Pabloo, ndaq xi Néná tsíchjiq nga katsjáxaá ngat'a boaq ts'én kamámejeén Néná nga apostroo^a Jesukristoo kamá. An kojo ndaq nts'ié xi 'mí Sóstenee ni'ántindejne,² xta nangoxi Néná xi síndo naxiídá Korinto kui xi kamátsjie nguindyikon Néná ngat'aa Kristo Kjisoo. Jún xi Néná tsíchjiq ná nga xta tsjíee kamajnú kojo kui xta xi tajná nguindiení je s'ijiin Ndianá Jesukristoo, Ndianá kui xtaa kojo Ndianá tsaná.³ Néná xi Na'miná kojo Ndianá Jesukristoo, nga tsjajnú kjoandaq kojo kjoaxioó.

Bi ts'én katsjaá Pabloo ndok'óchji Néná
kjoaa kjoandaq Asién Nixtjiin

⁴ Ngatsjé nixtjin tsjáa ndok'óchji Néná kjoaa jún, kjoaa kjoanda xi Néná katsjájnú, ngat'a Kristo Kjisoo xí kats'én nga kasakojnú kui nij,⁵ ngat'a tangat'anij Jesukristoo nga Néná katsjájnú ngo kjoachon, kjoaa xikó ts'én ndokjoajnú kojo ngayeje ni xi makjínjnú,⁶ kó boaq ts'én akako nga jákoxi boá kui én xi inijmijnú'un kjoaa Kristoo.⁷ Kuíni nga nde ngojín kjoandaq Néná xi xchajajnú, tjienga ndyichiyájnú nixtjin nga kokó yojoo Ndianá Jesukristoo,⁸ kui xi tsjanga'niújnú

a1.1 “Xi kananguiyaq” tsó “ndaq apostro” axa “já apostro” nga én griego.

ngaskande nga k*juet'a* ngasondiee, tsi'e nga jmíjín xi k*amaa* ch'o ts'en *kuichjiata'injnú nixtjin* nga k*joe'e* Ndianá Jesukristoo. ⁹ Néná ts'enkjátjosón ni xi tsáyátjónná nga sa'ín, kó kuí xí tsíchjiajnú tsi'e nga si'anngojojnú yojojnú ndíi Néná, kui xi Ndianá Jesukristoo.

Bi ts'én ínijmi Pabloo k*qaaq* k*qaaxti* xi tjiín xta nangoxii

¹⁰ Já nts'ie, tangat'anii xá xi katsjána Ndianá Jesukristoo, 'niú mí'ájnú'un nga ndsejen k*amajnú* nga ngo ni kondókjoajnú, kó nga kokjangajinjní yojojnú, nga tasá nga ngo xtín k*amajnú*, kó nga ti kuij ni xi si'ankjójnú kojo nga ti kuij ni xi kjójintakónjnú. ¹¹ Jún nts'ie, kui niij t'íxian an, ngat'a xta xi xkjín Kloee katsáyána nga ti juún xó xi ndyindokjoatijojnú xinguijnú. ¹² K*qaaq* ni xi ts'énchjia an, nga tjín xó nguijinjnú xi bi tsó: "Pabloo xi chjiá an", k*je'e* xi bi tsó: "Apoloo xi chjiá an", k*je'e* xi bi tsó: "Sefaa xi chjiá an", kó k*je'e* xi bi tsó: "Kristoo xi chjiá an." ¹³ Tanga, ¿A tsakjanga yojoo Kristoo? ¿A Pabloo xi akjat'a k*ro* nganda tsajún? ¿Axá nga kastindájnú, a je xta xi tsi'e Pabloo kamájnú? ¹⁴ Tsjáa ndok'óchji Néná nga nde ngojín jún xi an atindá an, ta kuí tsi Krispoo kojo Gayoo, ¹⁵ tsi'e nga ngojín xi boa katso nga xta tsa'an je kamá nga kastindá. ¹⁶ Kjénní nga ti an xí atindá an xta ngo ndi'aq Estéfanaq, tanga foa'átsjienjínna tsi atindá ngase an k*je'e* xta. ¹⁷ Ngat'a jmí tsi katsanguiana Kristoo tsi'e nga an xi kotinda an xta, katsanguiana tsi'e nga an xi k'uiniijmi an éntjatsiee Néná, kó jmí tsi én kjínkón kuichjia an, tsi'e nga xchajajín nga'niú xi tjiín nga k'ien Kristoo t'a kroo.

Pabloo bi ts'én ínijmi nga Kristoo xi nga'niuú kojo k*qaakjínkoón* Néná

¹⁸ Ngat'a én xi tsáyá nga k'ien Kristoo t'a kroo k*qaatsabé* maá xta xi tjemá kichajá, tanga xta xi je jatjo'a xikoó ñá,

nga'niuú Néná maná kuí eén.¹⁹ Ngat'a je kjit'a xojon eén Néná nínga bi tsoó:

Sa'inkjatsón an kjoakjínkoón xtə xi kjínkoón,
kó sa'ínkjié an nga'niuú ni xi makjiín xtə xi inda tokó.

²⁰ ¿Mí chjínií ndə kjínkoón kui ngasondiee? ¿Mí chjínií ndə chjiniékjoakitií kui ngasondiee? ¿Mí chjínií ndə xi máa fotí kjoaa ngayeje nií kui ngasondiee? Ngat'a Néná boá xi kats'éntsabéjiñ kjoakjínkoón xtaa kui ngasondiee.²¹ Ngat'a nguijin kjoakjínkoón Néná índa nga jmí tsi kjoakjínkoón xtə ngasondiee xi skuieni Néná, tasá Néná tsja kamaá nga ts'axié'á xtə xi s'ijíij kui ni xi kjoatsabé kjimaä xtaa kui ngasondiee.

²² Ngat'a xtə judíoo kjoandikón mí'á tsi'e nga skuié nga'niuú Néná, kó xtə griego kjoakjínkón mongase,²³ tanga jin eén Kristo xi akjat'a kroo xí ndyi'bínjimjne, kui én xi kjoakichajá máa xtə judíoo, kó xtə xi tjín ngasondiee kjoatsabé maá,²⁴ tanga kui xtə xi Néná je tsíchjiaa tsi xtə judío kojo tsi xtə griego, kuí boá xi makjiín nga Kristoo xi nga'niuú Néná kojo xi kjoakjínkoón Néná.²⁵ Ngat'a ni xi ts'en Néná xi xikoó tsi ta ton maá xtaa, je ngase ta boajiín kjoakjíntakoón xtaa, kó ni xi inda kjimaä xtaa, 'niú ngase ta boajiín nga'niuú xtaa.²⁶ Jún nts'ie, tsitsíjenjnú nga Néná ja'ájinjnú nda tsi chiboa tsi majnú xi kjínkónjnú xikó ts'én ts'enkjó xtə ngasondiee, kó chiboa tsi majnú xi xtə xi xá tjiín kojo tsi xi xtə xi yandíkón.

²⁷ Tanga Néná ja'ájin ni xi ta ton maá xtaa kui ngasondiee, tsi'e nga tsjaá kjoasoboá xtə xi kjínkoón, kó Néná ja'ájin xtə xi indaä kui ngasondiee, tsi'e nga tsjaá kjoasoboá xtə xi 'niú yandíkón.²⁸ Néná ja'ájin ni xi ta kon tamaä ngasondiee kojo ni xi jmí ni chjíjiín, kojo ni xi kjie jmíjín, tsi'e nga sa'ínhchaja ni xi kuii,²⁹ tsi'e nga nde ngojín xi je kamáa yojoo nguindyikón Néná.³⁰ Néná xi kats'éngojojnú Kristo Kjisoo, kó ñá xi je kini'angojo yojoná makjínná ni xi tsi'e, kó Néná xi kats'enná nga xtə kjínkón ñá, nga kixi tindyión nguindyikón, nga xtə tsjie kojo nga xtə xi je kamáchijítjé jéná ñá,³¹ tsi'e nga

boa si'án xikó ts'én kjit'a xojon eén Néná: “Tsi tjín xi mejeén nga je k'oxié yojoo, boa nga ts'én, tanga kjoaa ni xi kats'én Ndianá”

**Bi ts'én katsáyá Pabloo xikó ts'én ínijmi
eén tjatsiee Kristoo**

2 Kó an já nts'ie, kji'a nga kijíkónjnú'un nga inijmijnú'un én xí Néná ijña'ma ngas'e tanga ngot'e je tikón tsijen, jmí én nk'a jmí én yi'i kats'enkjienjín an.² Kó kamámejénjínna nga kje'e ni tsíchjia an nguijinjnú, ta ngototo kjoaa Jesukristoo, kui xi akjat'a kroo.³ Kó nga jachó ma an achichí índa kamá an kó jatsiéndíkón ma an,⁴ kó nga tsíchjiajojnú'un kojo nga inijmijnú'un eén Néná jmí én xi ts'énkjién xtachjinje xi kjínkón kats'enkjienjín an nga tsíchjiajojnú'un, tasá nga'niuú kojo Asién Nixtjiin Néná akó nga jakoxii ni xi tsíchjiajojnú'un,⁵ tsí'e nga s'ijinjnú kui Néná xi tjiín nga'niuú, kó jmí tsi kjoakjíinkoón xtaaq xi s'ijinjnú.

Bi ts'én akoyá Pabloo ni xi akó Asién Nixtjiin Néná

⁶ Tanga eén kjoakjíinkón boá xi ndokjoajone kui xta xi je 'niú makjiín eén Néná, tanga kuijín kjoakjíinkoón kui ngasondiee, ti nde kuijín chjiani xi botixómaá kui ngasondie xi je kjifee.⁷ Én xi ndyindokjoajne kjoakjíinkoón Néná xi jmíjín xi bee boá, kjoakjíinkón xi tji'maá, tsí'e nga kojo ñá kama k'uéná kjoaje xi ijñanda Néná ndeskande nguindiee nga kats'énda ngasondiee.⁸ Kui kjoakjíintakoón nde ngojín xta xi botixómaá ngasondiee xi kamákjiín, ngat'a tsi kamákjiín kui niij yít'ajín ra kroo kui Ndia xi tjiín kjoajee tsoboo.⁹ Tanga bi ts'én kjit'a xojon eén Néná:

Ni xi nde ngojín xta xi je kamábe,
ti nde ngojín xta xi je tsint'ié,

ti nde ngojín xta xi je íjñajin nguijin inimaa,
kuí ni xi je tikóndaq Néná tsi'e xta xi ndyits'entjó Néná.

¹⁰ Tanga Asién Nixtjiin Néná je akóná kui nii, ngat'a Asién Nixtjiin ngayeje nii xi kot'a, ngaskande ni xi 'niú tji'maá Néná.

¹¹ Ngat'a, ngojín xta xi be ni xi ts'enkjó kje'e xta. Nga ngo nga ngo xtaaq ta kuí tsi xi be ni xi ts'enkjó. Ti boq̄a ti ts'en ta'yajín xi be ni xi tjíjinkon Néná, ta kuí tsi Asién Nixtjiin Néná xí be. ¹² Tanga asién nixtjin xi katse'éná ñá, Néná xi katsjáná, jmí tsi ngasondiee, tsi'e nga xchq̄ ngayeje kjoanda xi tsjáná Néná. ¹³ Én xi akóyáná Asién Nixtjiin Néná xi ni'lánkjién kji'a nga ndokjoa kuí nii, kó jmí tsi én xi ndibánií kjoakjínkoón xtaaq. Kó boq̄a ts'en 'míyáa xta xi tikónjiin Asién Nixtjiin Néná ni xi tsi'e Asién Nixtjiin.

¹⁴ Tanga kjibéjín kui nii xta xi ts'enkjó ni xi tjíjinkon xta ngasondiee, ngat'a ta ton maá, kó makjínjiín ngat'a ti kuíni Asién Nixtjiin xi bokóná ni xi tsi'e Néná. ¹⁵ Xi tjíjiin Asién Nixtjiin Néná makjiín ngayeje nii, tanga xta xi ts'enkjó xikoó xta ngasondiee makjínjiín kókón xta xi tjíjiin Asién Nixtjiin Néná. ¹⁶ Ngat'a bi ts'en je tjít'a xojon eén Néná “¿'Yání xi be ni xi tjíjinkon Ndianá? ¿'Yá xi kotíxomaq kjoaa ni xi sa'ín?”
Tanga ñá tikónjinná kjoakjíntakoón Kristoo.

Bi ts'en akóyá Pabloo kjoaa xta xi ts'enxát'aa Néná

3 Kó an já nts'ie, kamájínna tsíchjiajojnú'un xikoó xta xi je tikónjiin Asién Nixtjiin Néná, tsíchjiajojnú'un xikoó xta xi kui ngasondiee chjiani, xikoó xta xi s'e tsi kis'ijiin Kristoo. ² Kji'a nga akoyájnú'un jmí tsi én tajá tsíchjiajojnú'un, tasá én xi tajájín, ngat'a jún xikóníí jakjíndí xí xixi xi ntsjén 'bi xi jmí tsi ni chinie xi tajá kjinie kamájní, kó kamákjínjínjní, kó ngot'e 'ne kje'e tindiyiondajínjní tsi'e nga kámakjínjní ni xi ni'lín. ³ Ngat'a takó boq̄a ts'en tindiyiónjní xikoó xta xi kui ngasondiee chjiani, ngat'a

tjínjnú kjoachini, kjoabixkán kojo ndyibokjangajnú yojojnú. Jún xta ngasondiejnú kó boa ts'én timajnú xikoó xta xi kui ngasondiee chjiani. ⁴ Kji'a nga tsi tjín xi bi tsó: “Pabloo xi chjia an”, kó kje'e xi bi tsó: “Apolooo xi chjia an”, jún boa ts'én timajnú xikoó xta xi kui ngasondiee chjiani.

⁵ ¿Kó 'yání boa xi Apolooo, kojo 'yání boa xi Pabloo? Moso boá, kui xi Néná kats'énkjién tsi'e nga kis'ijinjnú, nga ngo nga ngo jin kini'ánjne xá xi katsjájne Ndianá. ⁶ An xí xikoó ngo nda xi ítjie ngo xojmá, kó Apolooo xikoó tsi kui xi asíndaá, tanga Néná boá xi kats'énxchá. ⁷ Kó kuíni nga nda xi ítjie kojo nda xi asíndaá jmí ni chjijiín, ta kuí tsi Néná xi chjinií, ngat'a kuí xí kats'énxchá xojmá xi kamátjie. ⁸ Xi 'bítjie kojo xi asíndaá ta ngo ndsejen ngajoó, tanga nga ngo nga ngo Néná boá xi tsjaá chjia kjoaa xá xi kats'én. ⁹ Ngat'a jin xaá Néná boá xi nijan ndyini'ánjne, kó jún boá xi xikoó nguindie nínga 'bítjie kojo xikoó ndi'a xi tsi'e Néná. ¹⁰ Ngo chiboa k'uijñájn'un. Xikó kji'i kjoanda xi katsjána Néná, tsi chjiniexó an, an xí ijñá an xó xi ik'ítjats'ennii kui ndi'aq, kó kje'e xi tjíts'énda nk'aq, tanga chjienga taxkiya sa'índajín ni xi tsoboá nga sa'índa nga ngo nga ngo. ¹¹ Jesukristoo boá xi xikoó kui xó xi tjón ik'ítjats'ennii kui ndi'aq, kó ta'yajín xi kamaq kui'ijñá kje'e xó xi 'bítjats'ennii. ¹² Kó ngasoón kui xó xi tjón ik'ítjats'ennii kama si'anda ngo ndi'a nga si'ankjién tonsinié, tontiboa, ndijo tsjakon, yá, yáxá kojo ndijí. ¹³ Xchaq xá xi kats'én nga ngo nga ngo xtaq nixtjin nga Néná tsjaá ni xi tsoboá xtaq, ngat'a ndi'i xi kjoee kui nixtjii kókó kókón xá xi kats'én nga ngo nga ngo xtaq. ¹⁴ Xi kats'énda xó xi xchikjoaá ndi'ií, kuí xí sakoó ni xi ni'aán. ¹⁵ Tanga xi ndi'ií kui'ítí kui ni xi kats'éndaq, kuí xí xchaja xá xi kats'lén, nda tsi kui kjotjo'a soboá, xikoó ngo xi ka'naxiéjin nguijin ndi'ií.

¹⁶ ¿A yajínjnú nga n_angoxii Néná boá jún, kojo nga Asién Nixtjiin Néná tikónjinjnú? ¹⁷ Tsi tjín xi sa'ínkjatsón n_angoxii Néná, Néná sa'ínkjatsón xi bo_a sa'iín, ngat'a tsjie n_angoxii Néná, kó jún boá xi n_angoxii Néná.

¹⁸ Ngat'a ngojín xi 'bo_nchajo yojo_o, tsi tjín nguijinjnú ngo nd_a xi nd_a kjínkón kjima_a yojo_o xikoó xta kjínkón kui ngasondiee, tasá xikoó ngo xta xi jmí ni bejín nga ts'lén yojoo tsi'_e nga ngo nd_a xi kjínkón jakoxi kama. ¹⁹ Ngat'a kjoakjínkón xi tjín ngasondiee ta ton ts'en be Néná, ngat'a je kjit'a xojon eén Néná nínga bi tsoó: "Néná ts'enkjién kjoamañaa já kjínkón tsil'e nga ti kuij kuixojin." ²⁰ Kó ti bi ti ts'en tjít'a nga: "Ndianá be nga kjoakjíntakoón xta xi kjínkón ta kjoandaní."

²¹ Kó kuíni nga, ngata ngojínjnú xi je ngatama_a yojoo kjoaa 'yá xta xi ndokjoanijnú. Ngat'a tsajún ngayeje ni xi tjiín: ²² Tsi tsi'_e Pabloo, tsi tsi'_e Apoloo, tsi tsi'_e Peé, tsi tsi'_e ngasondiee, tsi tsi'_e kjoamindyio_on, tsi tsi'_e kjoaboya_a, tsi tsi'_e ni xi kjima ngot'e, tsi tsi'_e ni xi s'e kama, ngayeje kui nii_a nga tsajún, ²³ kó jún Kristoo_o ndokjoanijnú, kó Kristoo_o Néná chjiani.

Bi ts'en akoyá Pabloo kjoaa xaá já apostroo

4 Kó kuíni nga mejénna nga jún kjójintakónjnú nga moso_a xi tsi'_e Kristoo_o boá jin, kojo nga ndyibokojne_e ngot'e ni xi tsi'_e Néná, kui ni xi kis'ijña 'ma_a xtaa_a ngas'e. ² Kji'a nga ngo xi tjiín ngo xá, xi tsi'_e xaá mongui_i nga kixi ts'en koejejo xaá. ³ Kó kjoaa an ndasenjínna tsi jún kojo tsi jáxaá xi bo_a kats_o tsi nda kojo tsi ndajín tjíts'en an, ngat'a nde ti an ts'enjáan yojona kui nii. ⁴ Ngat'a nda tsi nda tikón kjoakjíntakónna, jmí tsi tangat'ani_a kui nii_a nga kixi tikón an nguindyikon Néná, ngat'a Ndianá xi tsáyá tsi nda kojo tsi ndajín tjíts'en an. ⁵ Kó kuíni nga, ngata júnjin bo_a 'míjnú tsi nda kojo tsi ndajín ndyits'en xtaa_a nga guindie nixtjin, tasá chiyájnú_a ngaskande nga kjo_e'e

Ndianá, ngat'a kui boá xi kui'íjñátsijen ni xi tji'maá kojo ni xi ni'ánkjó nga ngo nga ngo ñá, kó kokó ngayeje ni xi mejeén sa'ín inímaaq xtaa, kós'e boaq ts'én kui nixtjiin Néná nda ts'én kuichjia kjoaa ni xi kats'én nga ngo nga ngo xtaa.

⁶ Jún nts'ie, je ako an xikoó ngo chiboa kjoaa an kojo Apoloq nganda tsajún, tsil'e nga kámakjínjnú nga kámajín kuitjátjónjnú ni xi kjit'a xojon eén Néná. Ngata ja k'ie ja ngajánjín je 'naxiéjnú yojonú kjoaa kje'e xta. ⁷ Ngat'a, ¿yá xi boaq tjítsó nga nda ngase ji xta? ¿Kó mí ni xi tjiín ji xi Nénajín xi katsjaá? Kó tsi Néná xi katsjaá, ¿mí kjoaa nga je ti'naxié yojoo xikoó tsi ji kasako soboaa kui nii?

⁸ Jún xi xta xi s'ijiin nga je nda kitsiejnú, je chonjnú. ;Jún xikónií já re xi machjiénjiín jin. Mejéenna nga re jakoxi kámajnú, tsil'e nga boaq ts'én kojo jin sakójne xá nga nijan kotixomá! ⁹ Ngat'a ts'enkjó an nga Néná índoijné jin xi já apostro jin ngaskande nga fet'aa, xikoó xta xi je katse'éjeé nga koya, ngat'a ngaskande xtaa kojo ndítsjieé je índikónjné.

¹⁰ Tangat'anií nga ndyinda'yá'énjné Kristoo nga xta chini kjimajnē tsil'e xta xi ngasee, tanga jún kjoaa ni xi bokoyaá Kristoo nga xta kjínkón kjimajnú. Jin xta indajnē, kó jún xta xi tjiín nga'niú, jin ch'o ts'én ndyibejnē xtaa kó jún tjiyándikónjnú. ¹¹ Ngaskande kui nixtjiin xi'bi bojójnē, xíndajnē, jmíjínjnē njño, akjat'a t'anijonjnē kó jmíjínjnē ngo ndi'a xi tsajin. ¹² Jin xi tjíniéjnē yojonjnē, kó je jendajnē nga ndyini'ánxájojnē ndsajne. Tsi ch'o tjí'míjnē tanga jin ndyini'ánchikonñéjnē, tsi tjímíyotjinguijnē tanga jin ndyini'ánchíkjoajnē. ¹³ Kji'a nga tjín xi ch'o tsójnē, én nda ndokjoajnē. Ngaskande ngot'e xikó maá tsi xtjieé ngasondieé kojo tsi ni xi je ts'ajmi xtaa kjimajnē.

¹⁴ Jmí tsi tjíts'en'indó an kui eén tsil'e nga kjoasoboá tsajnú'un, tasá tsil'e nga tsajnú'un ngo kjoabotíxoma xikó maá tsi ndí tjóna majnú jún. ¹⁵ Ngat'a nda tsi tie mi mostro xi

kokóyajnú eén Kristoo, ta ngo tsi na'mi tikónjnú, ngat'a an xí xikoó tsi na'mijnú nga kixiyajnú'un éntjatsiee Kristoo, kui én xi katsjájnú kjoamindyioon.¹⁶ Kó kuíni nga 'niú mí'ájnú'un nga chja'ánguíjnú'un.

¹⁷ Kuíni nga katsanguiyajnú'un nda xi 'mí Timoo, nga kui xi xikoó ndí tjóna, ngo nda xi kixi tso'bájo Ndianá, kuí xí sa'ínkja'átsjenjnú xikó tjíts'en an nga tjíts'enxát'a Kristo Kjisoo, xikó ts'en bokoyá an ngayeje nangoxi ninga foa'a an.

¹⁸ Tanga tjín ka'a xi nguitoko ndyits'en yojoo ngat'a ndyits'enkjó nga kjuinkátsijenjáan. ¹⁹ Tanga tsi Ndianá xi mejeén tsá kama kjuinkónjnú'un, kó kji'a skuie an kókji'i nk'a xaá xtä xi je ndyits'en yojoo, jmí tsi ta én xi ndyichjia tsi.

²⁰ Ngat'a kji'a nga Néná botixómaá xtaä, ni xi ts'en xtaä bokó nga Néná xi botixómaá kó jmí tsi ni xi tsó xtaä. ²¹ Kji'a nga kjuinkátsijenjnú'un. ¿Kóts'en mejénjnú nga kjócho an? ¿A nga tajá kuichjiájojnú'un, axa nga kjoatjó kojo kjoanda inima ya'a an nga kjócho an?

Bi ts'en atíxoma Pabloo kjoaa ngo ni xi ndajín kji'i xi kamá nguijiin xtä nangoxi

5 Jakoxi nga tajnání nda'yá nga tjín kjoatondo nguijinjnú, ngat'a ngo nda tikónjinjnú xi naajoón tikónjo. ¡Ngaskande xtä xi bejín Néná ts'enjín kui nii!² ¿Kóts'en nga tsja kjimajnú kjoaa xikó ts'en síndo xtä nangoxi? ¿A mí tsi tasá ndasen kuiyndyionjnú nga bi kji'i ni xi tjíts'en kui ndaa? Chjiénga nguiti koe'éndiejínjnú'u nga kia k'uijñájinjnú kui nda xi boä tjíts'eén.

³ Kó an nda tsi kiajín tikónjojnú'un nga jín nga yojo an, tanga inimana kia tikónjojnú, kó je boä kixian an nga tjínrií je kui nda xi kats'én kui nii, xikoó tsi kia ma tikón an. ⁴ Ja'eén Jesukristoo ngatamatikónijnú kó inimana kia k'uijñájojnú, kó nga'niú xi katsjájnú Ndianá Jesukristoo k'uijñájojnú nga.

⁵ Kós'e kji'a boä nga kui ndaa si'ank'as'iengnúu xindajín

Satanaa_q, kó kui si'ankjatsón yojoo_q, tsi'e nga kjo_qto'a kjin kjin asién nixtjiin, nixtjin nga kjoe'e Ndjaná Jesukristoo.

⁶ Ndajín kji'i nga tsja kijimajnú kjoaq_q xikó ts'én síndo xta nangoxii, kji'a nga kia tikónjinjnú nda xi bo_q tjíts'eén. ¿A yajínjnú nga tsi nde ta chií tsi nisaan xi mindyiakátjo ngayeje nda'yo paan? ⁷ Kó kuíni nga chje'éxínjnú kui jeé, ngat'a kui jeé ts'enkjátsónjnú. Kuí xí xikoó nisan xi mindyiakátjo nda'yo paan, kó tasá xikoó tsi nda'yo tjatsie ngatamajnú kui xi ni'ánkjién nga manda pan xi chinie nixtjiin s'ué paskuaa_q, nda'yo xi tjatsie xi jmíjiín nisan xchá. Jakoxi nga jún xi bo_q kónjnú ngot'e, ngat'a Kristoo kuí xí cho_qsangaa_q s'ué paskuaa_q kui xi kini'ánk'ién nganda tsañá. ⁸ Kó kuíni nga chjiénga si'án s'ué paskuaa_q nga nda tjíjintakón kojo nga jakoxi ni xi ndyini'án, xikoó pan xi jmí nisan xchájiín. Nguiti si'ánjín ñá ni xi ndajín kojo kjoatoon, ngat'a kuí niij xikónií nisan xi xchaá.

⁹ Xojon xi je kats'endajnú'un ngas'e bo_q kixiánjnú'un nga kiajín si'ankamajojnú xt_a xi tondo, ¹⁰ jmí tsi kixian an nga tanisién xín kui_qndyionjnú xt_a xi tondo xi bejín Néná, kojo xi chejé, kojo xi ndyits'endikón asieén ngo ne xi ts'enda xtaa, ngat'a tsi kiajín kui_qndyionjnú kui xtaa_q, chjiénga nguiti kuijín ngasondiee_q kui_qndyionjnú. ¹¹ Ni xi kixian an nga kámajín si'ankamajojnú ngo xta xi nts'ié katso, xi tondo, xi xki'lá ni, xi asieén ngo ne xi ts'enda xtaa_q ts'entsjá_q, xi ch'o'a, xi ch'i, xi chejé, xi bo_q sa'ín nde kámajín nijan xiniejójnú nñó. ¹² Ngat'a ánjín tsoboána xiyá an tsi nda kojo tsi ndajín ndyits'en xt_a xi nangoxijín chjiani. Tanga, ¿a júnjín tsoboájnú nga jún xi bo_q k'uijnú tsi nda kojo tsi ndajín ndyits'en xt_a xi nangoxii chjiani? ¹³ Ngat'a Néná xi bo_q katso tsi nda kojo tsi ndajín kji'i ni xi ndyits'en xt_a xi nangoxijín chjiani, tanga jún chjiénga kuiyotjinguijnú kui nda jé xi tikónjinjnú.

**Bi ts'én akóyá Pabloo xikó ts'én kamandajin
ngo kjoaxti nguindyikkon xta nangoxii**

6 Kji'a nga ngo jún kojo ingo nts'iéjnú xi tjínjnú ngo kjoaxti, ¿mí kjoaa nga xtaxá xi ti kuijín ni s'ijijin xikoó ñá xi monguínkatiejét'ajnú, nguindieé nga xta tsjieé Néná xi konguínkatiejét'ajnú¹? ¿Axa yajínjnú nga xta tsjieé Néná xí kotsoya tsi tjiín kojo tsi jmí jéjíín xtaa kui ngasondiee? Kó tsi jún boá xi k'uuyájnú tsi tjiín kojo tsi jmíjíín jé xtaa kui ngasondiee, ¿kóts'en nga kamajínjnú si'andajinjnú ngo ndí ni xi chichí?³ ¿A yajínjnú nga ngaskande ndítsjieé Néná ñá xi tsoboána nga k'uuyá tsi tjiín kojo tsi jmíjíín jé? ¿Ja kó mí kjoaa nga kamajínná si'andajin ngo kjoaxti xi tjisákóná kui ngasondiee?⁴ Kó kuíni nga, tsi kjoaxti tjínjnú kjoaa nii kui ngasondiee, ¿mí kjoaa nga xta xi yandíkónjin nguijiin xta nangoxii xi ndyimonguínchonjnú nga sa'índajin kui kjoaxtii?⁵ Xiyá an kui nii tsi'e nga soboá kamajnú: ¿A nde ngojínjnú xi kjínkónjnú xi kamaa sa'índajin ngo kjoaxti xi tjiín já nts'ie?⁶ Tsi ngo nts'ie skjánjo xi ingo nts'iee. ¿Mí kjoaa nga kiaq konguínjnú nguindyikkon xta xi s'ijinjiín Néná tsi'e nga sa'índajin kui kjoaxtii?

⁷ Ja je ndajín kji'i nga ti juún tjínjnú kjoaxti, tanga, ¿ánní nga tasájín ni'áñchíkjoajnú nga tjín xi ndajín kji'i ni xi sa'ínjojnú? ¿Ánní nga tasájín boe'éndiejnú nga tjín xi sa'inchéjéjnú?⁸ Tasá ti juún ndajín kji'i ni xi ndyini'ájnú kó ngaskande ti juún ni'áñchejéjnú⁹ nts'iéjnú.

⁹ ¿A yajínjnú nga xta xi kixijín síndo nguindyikkon Néná, sakójiín nga Néná xí kotxomaa? Ngatach'ínchajojínjnú yojojnú, sakójiín nga Néná xí kotxomaa, xta xi tondo, xta xi ndyits'endikón asieéen ngo ne xi ts'énda xtaa, xta xi ndyits'ent'aa kjoa xkjín, já xi xonda, kojo já xi'in xi xi'in xkjín

foyojojo,¹⁰ kojo xta xi chejé, xta xi xki'á ni, xta xi ch'i, xta xi ch'o'a kojo xta xi 'bonchajo xtaaq s'e foa'áxiín toq, ngayeje xta xi boq ndyits'eén sakójíin nga Néná xí kotíxomaq.¹¹ Kó tjín jún xi kui nii kini'áñjnú ngas'e, tanga ngot'e 'nē je kini'ántsiejónjnú yojonú, kó je tsiejnú kojo je xta kixijnú nguindyíkon Néná kó nga'niuú Ndianá Jesukristoo kojo Asién Nixtjiin Néná xí kats'én kui nii.

Bi ts'én akóyá Pabloo nga Néná xi ts'i'e yojoná

¹² “Ngayeje nii xi tsjandié kjoakitií nga kama sa'in an”, tanga jmí tsi ngayeje nii xi nda sa'ínna. “Ngayeje nii xi tsjandié kjoakitií nga kama sa'in an”, tanga tsjandiéjín an nga ngo kui nii xi sa'ínna ts'i'e nga kui xi kotíxomana.¹³ Ni chiniee ts'i'e ndo'ostsaná boá, kó ndo'ostsaná ts'i'e ni chiniee boá, tanga nga jó kui nii xi sa'ínkjié Néná. Tanga yojoná jmí tsi katse'éná ts'i'e nga tondo kama ñá, tasá ts'i'e nga xaá Ndianá xi si'án, ngat'a yojoná ts'i'e Ndianá boá.¹⁴ Néná kats'énkjién nga'niuú nga kats'énkja'á'yaá Ndianá kó ti boq ti ts'én sa'ínkja'á'yáná ñá nga.

¹⁵ Nga ngo nga ngojnú jún kiä ndokjoanijnú nangoxii, kó nangoxii kuí xí yojoo Kristoo. Kó nga ngo nga ngojnú Kristoo ndokjoanijnú, kuíni nga ndajín kji'i nga ngo xi chjiani kui yojoo xi na masien koeje ts'entsjájo.¹⁶ ¿A yajíjnú nga kji'a nga ngo nda xi koeje ts'entsjájo ngo na masien, je kats'éngeo yojoo kui kojo kui na masieen? Ngat'a bi tsó xojon eén Néná: “Ngajoó ta ngo tsi yojoo kama.”¹⁷ Tanga kui xta xi ndyits'engojo yojoo Ndianá, ta ngo tsi Asién Nixtjin ma ngajoó.

¹⁸ Tiyojnúu kjoatondoo. Ngayeje kje'e já xi sa'ín ngo xta jmí ni ts'énjiín yojoo, tanga tsi ngo xi tondo, ti kuíni yojoo xi tjíts'énkjátsón.¹⁹ ¿A yajíjnú nga yojonú nangoxii Asién Nixtjiin Néná boá? Néná xi katsjájnú Asién Nixtjin xi tikónjinjnú. Júnjín xi tsajún yojonú.²⁰ Ngat'a Néná je

ts'atsiejnú nga katsjá ngo chjí, kó kuíni nga ti'ankjiénjnú yojojnú tsí'e nga koe'éjnúu kjoaje Néná.

Bi ts'én akóyá Pabloo kjoaq kjoaxtií xtä xi je ixaán

7 Kjoaq ni xi ikít'ajnú'un kui xojon xi kananguiyajnú'un, xiyájnú'un nga nda kji'i tsi ngo nda kuixanjín,² tanga tangat'anii kjoatondo xi chjia inímaná nga si'án, tasá já xi'iin ngat'ieé ínchjín kó xi ínchjiín ngat'ieé xi'in.³ Xi xi'iin ngats'enkjátjosoón nga kjoñájo chjoón kó boä ti ts'én xi chjoón ngats'enkjátjosoón nga kjoñájo xi'iin.⁴ Ngat'a xi chjoón nguiti kuijín xi botixómá soboaá yojoo, xi'iin xi botixómaá, kó xi xi'iin nguiti kuijín xi botixómá soboaá yojoo, chjoón xi botixómaá.⁵ Ngata 'bíxianjínjnúu yojojnú xinguijnú, ngototo tsi nga jójnú xi k'uíndajnú nga kuindzionxónjnú chiboa nixtjin kjoaq nga Néná kondókjoajnúu, tanga nguije jatosón nixtjin xi ik'índajnú, ti'antsjajo nguinijnú xinguijnú, ngat'a tsájmi xindajín Satanaä kamaí skít'ayákónjnú tsi kama'niújínjnú yojojnú.⁶ Kui niij xiyájnú'un kó tsjandiéjnú'un tsí'e nga boä si'ánjnú, tanga jmí tsi ts'énbotixomájnú'un.

⁷ Mejéenna tsi ngayeje xtaä kama xikoó an, tanga Néná boá xi katsjáná ja kje'e ja kje'e kjoanda nga ngo ngo ñá.

⁸ Xi síndo k'án xongo kojo ínchjín k'án xi je k'ien xi'iin ts'énxiyáa nga nda kji'i tsi kuindzionk'ájnú xikoó an.⁹ Tanga tsi kama'niújínjnú yojojnú, tasá tixájnú, ngat'a tasá nda tsi kuixanjnú ta boajiín tsi ch'o ts'én kuichjia inimajnú.

¹⁰ Tanga kui xta xi je ixaán, tsjääa kui kjoabotíxoma xi jmí tsi tsa'an, tsí'e Ndianá boá: Nga xi chjoón ngata 'bijñájín xi'iin,

¹¹ kó tsi kui'líjná xi'iin, nguiti bixanjín, kojo tsi tasá

ngatjíkánda nguinií xi'iin, kó xi xi'iin nga 'bijñájín chjoón.

¹² Kó xta xi ngasee xiyáa ngo ni xi tsa'an, jmí tsi ni xi tsí'e Ndianá: Tsi ngo nts'ié xi tikoón ngo chjoón xi s'ijinjiín Néná tanga tsi kui naq ngayeje kon nga tikónjo, kui nts'iee ngata 'bijñájín kui chjoón. ¹³ Kó tsi ngo chjoón xi s'ijiín Néná xi tikónjo ngo xi'in xi s'ijinjiín Néná kó tsi kui ndaq ngayeje kon nga tikónjo, kui chjoón ngata 'bijñájín kui xi'ljin. ¹⁴ Ngat'a kui xi'in xi s'ijinjiín Néná je kamátsjie nguindyikón Néná nguije ngo chjoón xi s'ijiín Néná xi tikónjo, kó chjoón xi s'ijinjiín Néná je kamátsjie nguindyikón Néná nguije ngo xi'in xi s'ijiín Néná xi tikónjo, ngat'a tsi boajín kji'i, ndíi tsjieejín kamaa nguindyikón Néná, tanga ngot'e 'nē je xta tsjiee Néná. ¹⁵ Tanga tsi kui xi'in kojo tsi kui chjoón xi s'ijinjiín Néná kamamejeén kui'ijñá xkjín xi s'ijiín Néná, ngat'ijñá. Jmí kjoa'niújiín ngo nts'ié kojo tsi ngo ndichjá xi s'ijiín Néná nga k'uijñájo xi s'ijinjiín Néná, ngat'a Néná mejeén nga k'uiéná kjoaxió nga kuindiyón. ¹⁶ Ngat'a ¿kóts'en ye ji, ji xi chjoón ji, nga kamaa kosikeje ji tsí'e nga kjotjo'a xi'ljin? ¿Axä kóts'en ye ji, ji xi xi'in ji, nga kamaa kosikeje ji tsí'e nga kjotjo'a chjóon?

Bi ts'én akóyá Pabloo nga nguije Néná ndokjoa ñá kuí nií xi 'niú chjínií

¹⁷ Ta xikó ts'enní, chjiénga, nga ngo nga ngo kuindiyón xikó ts'én its'iyanii nga tsíchjianá Néná. Kuí nií xi ts'énxiyáa ngayeje xtaaq nangoxii. ¹⁸ ¿A tjín xi tjiín sirkunsisioon kji'a Néná tsíchjaa? Boa ts'én ngat'ijñá ra. ¿A tjín xi jmíjiín sirkunsisioon nga kis'ijiín Kristoo? Ngata ts'énjiín sirkunsisioon yojoo. ¹⁹ Ngat'a jmí ni chjíjiín tsi kini'ánná kojo tsi kini'ánjínná sirkunsisioon, nga si'anckjatjosón kjoabotíxomaä Néná kuí ni xi xi'bä xi chjínií. ²⁰ Boa ts'én tñdyionrajnú xikó ts'én kixindyionjnú nga tsíchjiajnú Néná. ²¹ ¿A moso xi kastiñá ji nga Néná tsíchjiaä? Ngata ndajín maá, tanga tsi kamaa kuindiyón ndé, boa ti'in. ²² Ngat'a kui ndä xi moso xi kastiñá

kamá nga Néná tsíchjiaa, je nda xi tikondé nguindyikon Néná ngot'ē, kó ti boq̄a ti ts'én kui nda xi tso'bá ndé nga kandokjoqaa, ngot'ē 'nē je moso xi kastiñá xi tsil'e Kristoo je kamá.²³ Ngat'a tsie kamáchjí nga kits'ítsiejnú, kó ngata boe'éndiejinjnú nga moso xi kastiñá tsil'e xtaaq̄ sa'línjnú.²⁴ Kó kuíni nts'ie, xikó ts'én tindiyónjnú nga tsíchjiajnú Néná, boq̄a ts'én tindiyion ngasejnú nguindyikon Néná.

Bi ts'én atíxomaq̄ Pabloo xta xi síndo k'án

²⁵ Kó kjoa ngaá xta xi síndo xongo k'aán, jmíjínna ngo kjoabotíxomaq̄ Ndianá xi tsjáa, tanga xiyáa ni xi bee kon an, ngat'a Néná katsjána kjoanimatakoón nga kui xi kats'énna ngo nda xi si'ans'ijíin én xi kuichjia.²⁶ Ts'enkjó an nga nda kji'i nga k'uíndo ngase xtaaq̄ xikó ts'én síndo, tangat'anii kjoanimá xi tjín kui nixtjin xi je tima.²⁷ ¿A tjiín chjoón? Ngata mindyisendiyejín ji nga chje'éxínt'ée yojoo. ¿A jmíjíin chjoón? Ngata mindyisendiyejín ji nga kuixen.²⁸ Tanga tsi kuixen, tini'ínjéjín ji, kó tsi ngo tsakjin xongo kuixan, tjíts'énjéjín. Tanga xta xi kuixaq̄ k'uiéé kjoaxtií kui ngasondiee, kó an mejéenna nga kuitjájinjnú kui nii.

²⁹ Tanga kui nii xiyájnú'un já nts'ie, nga chiboa tsi nixtjin tikón ngase, kuíni nga nixtjin xi chaja ngasee, já xi je tjiín chjoón, ngat'índo xikoó tsi jmíjíin,³⁰ kó xi ndyikjandaá ngat'índo xikoó tsi ndyikjandájín, kó xi tsja tjiín ngat'índo xikoó tsi tsajjín tjiín, kó xi ni ndyi'botsiee ngat'índo xikoó tsi ngojín ni xi tsil'e,³¹ kó xi tsja kjimaq̄ nga ndyits'enkjién ni xi tjiín kui ngasondiee, ngat'índo xikoó tsi tsajjín kjimaq̄ nga ndyits'enkjién, ngat'a kui ngasondie xi ndyiya ngot'ē je makjie.

³² Mejéenna nga ndajín kámajnú. Kui nda xi tikón xongo k'aán nda ngatamaa ni xi tsil'e Ndianá, kó nga ts'én ni xi tsja kamaaq̄ Ndianá.³³ Tanga kui nda xi je ixaán nda kjimaq̄ ni xi tjiín kui ngasondiee kojo ts'én ni xi tsja kamaaq̄ chjoón.³⁴ Kó boq̄a ts'én nga ngajoó nga nda kjimaq̄. Kó kui na xi tikón xongo

k'aán kojo nā xi kjie bixanjiín nda kjimaq niij Ndianá, kó nda kjimaq xikó ts'én tsjie sa'ínk'as'ieen Néná yojoq kojo inimaa, tanga kui chjoón xi je tjíin xi'iin, nda kjimaq niij kui ngasondieq kojo ts'én ni xi tsja maaq xi'iin.

³⁵ Xiyájnú'un kui niij nganda tsajún, jmí tsi xiyájnú'un tsi'e nga an xi konda'yá'énjnú'un, tasá tsi'e nga ni xi nda si'ánjnú kojo tsi'e nga jmíjín ni xi kui'íchjájnú nga nda ts'én si'ansenjnúu Ndianá.

³⁶ Tanga tsi tjín ngo nda xi je índajo ngo tsakjin xongo tsi'e nga kuixan kó tsi bee kon nga chjiénga je kama kuixanjo ngat'a je jachó noó nga kama kuixan kui tsakjiín, ngatixanjo ngat'a tjíts'énjéjín. ³⁷ Tanga tsi xi tjíngoo kon nga k'uijñák'án, kó tsi kamaa kui'i'niuú yojoq, nda sa'ín tsi kuixanjín. ³⁸ Kó kuíni nga xi je índa nga kuixaqan, nda tjíts'én, kó kui xi k'uijñák'aán, nda ngase tjíts'én.

³⁹ Chjoón xi je ixaán tjíenga tikón xi'iin chjiénjín nga kui'íjñá, tanga tsi koya xi'iin, kui chjoón kama kuixanjo kje'e xi'in xi mejeén, tanga chjiénga nga xtā xi s'ijiín Néná xi kuixanjo. ⁴⁰ Tanga bee kon an nga tsjá ngase ts'én k'uijñá tsi nguiti kuixanjín, Asién Nixtjiín Néná boá xi tikónjinna kji'a nga boq t'íxian an.

**Bi ts'én akóyá Pabloq kjoaq ni chinie xi ni'ánk'as'ieen
asiéen ngo ne xi ts'énda xtaaq**

8 Kuichjiájomájnú'un kjoaq ni chinie xi ni'ánk'as'ieen asiéen ngo ne xi ts'énda xtaaq. Je ya ñá nga makjínná ni xi'bä, tanga ni xi be xtaaq kuí xí je 'boxié, tjíenga kjoatjoó kuí xí tsjanga'niuú xtaaq.² Kó tsi tjín xi ts'énkjó nga be ngo ni, kui boá xi kjie bejín xikó ts'én chjiénga skuie.³ Tanga tsi tjín xtā xi ndyits'entjó Néná, Néná je be 'yá xtā xi'bä.

⁴ Kjoaa ni chinie xi ni'ánk'as'ieen asieén ngo ne xi ts'énda xtaa_a, je ya nga kui nee jmí ni chjíjiín kui ngasondiee, kó ti je ya nga ta ngo tsi ma Néná. ⁵ Nga jakoxi tjín nk'a jáñ kojo t'ananguij xi ne tsoó xtaa_a, kó ngaskande kjín ne kojo kjín ndia tjín kjimaä xtaa_a. ⁶ Tanga ñá je ya nga ta ngo tsi ma Néná xi tikón, xi Na'mii, xi kats'énda ngayeje ni xi tjiín, kó kui tsi_e ñá, kó ta ngo tsi ma Ndianá kui xi Jesukristoo, kó tangat'anií kui nga Néná kats'énda ngayeje nii, kó tangat'anií Jesukristoo nga tindyión ñá.

⁷ Tanga jmí tsi ngayeje xta xi be kui nii, ngat'a tjín ka'a xta xi je kamángaá ngaskande ngot'e nga ts'entsjaá asieén ngo ne xi ts'énda xtaa_a kó boä ts'én makjiín nga takó ndykjinie ni chinie xi xikoó tsi jakoxi nga kui nee xi tsi_e, kuíni nga ts'énkjó nga ndándí síndo nguindyikón Néná ngat'a kjie 'niújín tikón kjoakjíntakoón. ⁸ Nga jakoxi jmí tsi tangat'anií ni chiniee nga 'niú ngase tiña kuindyont'áa Néná, ngat'a jmí tsi nda ngase kama ñá kjoaa ni chiniee, ti nde jmí tsi chiboa ngase kama ñá kjoaa nga xinie jáñ ni chinie. ⁹ Xta ndé ñá nga xinie tajmí niní. Tanga chónjnú tsi tangat'anií ni xi xiniejnú nga sa'ínjé ngo xta xi kjie 'niújín s'ijiín Néná. ¹⁰ Ngat'a tsi tjín xi kjie 'niújín tikón kjoakjíntakoón, kó tsi skuiée ji nga je ye ji kui nii, kó nga kia tindyint'e nga tichini ni chinie níngá ni'ándikón kui asieén ne xi ts'énda xtaa_a, ¿a mí tsi kojo kui nda ts'én skuié nga kama skjinie kui ni chinie xi kini'ánk'as'ieen kui asieén ne xi ts'énda xtaa_a nga? ¹¹ Kó tangat'anií kui ni xi ye ji nga xchaja ngo nda nts'ié xi 'niújín tikón nguiyaa ni xi tsi_e Néná, kui nda nts'ié xi Kristoo k'lentjéni. ¹² Kji'a nga ndyini'ánkjatsónjinjnú kjoakjíntakoón nts'ié xi kjie 'niújín s'ijiín Néná, ndajín kji'i ni xi ndyini'ánjnú nts'ié kó ti ndajín kji'i ni xi ndyini'ánjnú Kristoo nga. ¹³ Kó kuíni nga, tsi tangat'anií ngo ni chinie xi skjinié an nga ngo nts'ié an k'okajin ngo jé, tasá nguinijánjin skjinié an yojo, tsi_e nga k'okajinjín ngo jé nts'ié an.

**Bi ts'én ínijmi Pabloo nga jəkoxi boá nga
kui xi ngo ndə apostro**

9 ¿A tikóndéjín an nguindyikón Néná? ¿A apostrojín an? ¿A ndyikón ánjin ma xi kamábe Ndianá Kjisoo? ¡Ndok'óchjií xá xi kats'en an nga jún je xtaa Kristoo jún! ²Tsi tjín xi tsó nga apostrojín an, tanga nga jəkoxi jún xi yajnú nga ndə apostro an, ngat'a nga s'iijnjnú Néná ndyibokojnú nga apostroo Ndianá boá an.

³Kui nii xi kuichhjatié an yojona kjoaa xta xi boa'ayana kjoaa xá xi tjíts'en an: ⁴¿A jmíjínjne an kojo Bernabee kjoanda nga koe'éjne ni xi xiniejne kojo ni xi s'iojne? ⁵¿A jmíjínjne kjoanda nga k'uiéjne chjoón xi s'ijiin Néná kó kama konguínjojne nínga ndyimonguínjne, xikó ndyits'en já apostro xi ngasee kojo já nts'ie Ndianá kojo Peé? ⁶¿Axə ta Bernabee kojo an tsi xi tjínjne kjoa'niú nga si'anxájne tsil'e nga sakójne ni xi kāmachjiénjne? ⁷¿'Yá ndajun xi kui kui'íchjí ton xi ts'enkjié nguiya xaá? ¿'Yá xi kui'ítjie tostsije kó skjiniejín to xi kjoa'átikó? ¿'Yá xi skoón chotsanga kó k'uíjín ntsjén xi 'boxieé kui choo?

⁸Jmí tsi ta ni xi ts'enkjó tsi an xi t'íxian an, ta kjoaa nga boa ts'én bokoyá kjoakiti. ⁹Ngat'a bi ts'én kjit'a xojon kjoakiti Moisee: "Ngata fo'mejín ts'oa choyojo xi'in xi ts'énxá nga bitjiá to ndsokoan nñoo." ¿Kó Néná a choyojo xi'iin xi ndaa? ¹⁰¿A mí tsi nganda tsañá boá nga boa katsó? Ngat'a kjoakiti nganda tsañá boá nga boa ts'én ikít'a, ngat'a xi indiyákaxo t'ananguij tsil'e nga kama kui'ítjie kojo xi bitjiá to ndsokoan nñoo ngajoó nga tjiín nga skoyaá nga sakoó to xi tsoboáá nga kjochó chaan. ¹¹Tsi jin je ik'ítjieejne nguijinjnú ngo xojmaá ni xi tsil'e Néná, ¿a tsie ni xi ndyimindijne, nga sakójne chií ni xi tjínjnú jún kui ngasondiee? ¹²Tsi kje'e xi maá sakó chií ni xi tjínjnú kui ngasondiee, ¿a tsiejín ngase tsoboájne jin?

Tanga ni'ánkjiénjínjnē kui kjoandaq, tasá ndyini'ánchíkjoajne ngayeje niij tsi'e nga si'anni'ínjínjnē nga kjochót'a xtaa éntjatsiee Kristoo.¹³ ¿A yajíjnú nga xi ts'énxá nangoxii kjinie ni xi tjo'ósón tsi'e nangoxii kojo xi ndyits'enxát'a nchān ndikoón ti kia sakoó yojoo cho xi ni'ánk'ién kiaa nga?¹⁴ Kó ti boq̄a ti ts'én Ndianá je índa nga kui xta xi kui'ínijmi éntjatsiee Néná, én xi kui'ínijmi ngat'índoni nga kia sakoó xi skjinie xi k'uí.¹⁵ Tanga nde kjie ngo kui kjoandaq xi ts'enkjién an, ti nde jmí tsi kui niij tjíts'en'indó an tsi'e nga jún koe'éjnú'un ni, ngat'a tasá chjínií nga ngat'ien an, nguindiee nga tjín xi kjoa'áxínna kui kjoatsja xi tikónna tsi tjín xi ni tsjana.

¹⁶ Tsi ts'én'binijmi an éntjatsiee Kristoo, jmí tsi kui ni nga je k'oxié an yojona, ta kjoaq̄a nga tikónna ngo kjoa'niú nga boq̄a sa'in an, jixix'ian xó an tsi xiyájín an éntjatsiee Kristoo!¹⁷ Kó kuíni nga tsi ta an soboa xi mejénna nga sa'in an ni xi tjíts'en an, sakóna ngo chjí, tanga tsi ik'íniéna nga sa'in an, ni xi katsjáxána Néná nga kamá'niátagónna kuí xí tjíts'enkjadisón an.¹⁸ Kuíni nga, ¿ja kós'e mí chjí xi sakóna? Kuí chjí xi'bí, nga ta k'uinijmi kjoanda an éntjatsiee Kristoo kó nga sa'inkjenjín an kjoanda xi tjínna nga apostro an.

Bi ts'én ínijmi Pabloo ni xi kats'én nga kats'én xaá

¹⁹ Nda tsi ndéna yojona, je moso xi kastiñaá ngayeje xtaa je kats'en an yojona, tsi'e nga kjín ngase xtā xi sa'in an tsi'e nga kui xtaa s'ijiin Kristoo.²⁰ Nguijiin xtā judíoo, boq̄a kats'en an xikó ts'én xtā judíoo, tsi'e nga sa'in an nga kui xtaa s'ijiin Kristoo. Nguijiin xtā xi kjoakitií kji'i'niúnií, boq̄a kats'en an xikoó tsi kui kjoakitií kji'i'niúnií an, tsi'e nga sa'in an nga kui xtaa s'ijiin Kristoo, nda tsi kuijín kjoakitií kji'i'niúnií an.²¹ Kó nguijiin xtā xi kjoakitiijín kji'i'niúnií, xikoó tsi ngo kui xtaa kats'en an yojona, tsi'e nga sa'in an nga kui xtaa s'ijiin Kristoo, jmí tsi kjoaq̄a tsi tjíts'enkjadisónjín an kjoakitií Néná, tasá kjoakitií Kristoo ts'énfítjingui an.²² Nguijiin xtā xi kjie

'niújín s'ijiin Néná, xikoó tsi ngo kui xtaa_q kats'en an yojona, tsí'e nga asikojo an nga 'niú ngase s'ijiin. Xi kókón ngayeje tokoya xtaa_q, bo_a kon kats'en an yojona, tsí'e nga ti kuí xí kjotjo'ani ka'a xta_a. ²³ Kó ngayeje kui nií ts'en an, ngat'a xaá éntjatsiee Jesukristoo_q tjíts'en an, tsí'e nga kojo an sakóna kjoanda xi tsjá.

²⁴ ¿A yajínjnú nga kji'a nga kjín xtä ndyimonga ndsejen, ta ngo tsi xi boe'eé ni xi ni'aán? Jä tiyojnú kia_q kamaa_q nga sakójnú ni xi ni'aán. ²⁵ Ngayeje xtä xi stsáton ngo kjoanton, 'bí'niúú yojoo ni xi ndajín sa'iín, kó jakoxi nga ts'én kui nií tsí'e nga sakoo_q ngo chjí xi fotson, tanga ñá ndyini'án ngo kjoa'niú tsí'e nga sakóna_q ngo chjí xi kjotsonjín. ²⁶ Kó an xikónií ngo xi ts'énmonga, tanga jmí tsi taxkiya ts'énmonga an. Xikónií ngo xi ts'én kján, tanga jmí tsi taxkiya ts'én be'ée_q tjo_o, ²⁷ tasá ts'entsjáa_q kjoanimá yojona kó ts'een kjoa'niú tsí'e nga sa'inkjatjosón ni xi mejénna nga sa'ín, ngat'a tsi ta xchaja an nguije ja bo_a je inijmíi_q xtä xi ngasee.

**Bi ts'én akóyá Pablo_q nga kats'énkjién ni
xi kamáta'in xtä tji_e xchaá xtä judíoo**

10 Mejénjínna já nts'ie, nga xchiyajnú nga xtä tji_e xchaá xtä judíoo_q, ngayejee_q nga ndii Néná kistso'bátjoón, kó ngayejee_q nga ja'atio ndáchíkoón. ² Kó bo_a ts'én ngayejee_q nga nijan kamango Moisee_q xikoó tsi nijan kastindá nguijiin kui ndii kojo nguijiin kui ndáchíkoón, ³ kó ngayejee_q nga ta ngo tsi ni chinie xi iskjifie xi Néná katsjaá, ⁴ kojo ta ngo tsi ni 'yó xi kats'e xi Néná katsjaá. Ngat'a kuí xí kats'e kui ndójoa xi jatjoo kui ndijo je xi Néná katsjaá kó kui ndijo_o kuí xí Kristoo_q, xi kistso'bátjinguii. ⁵ Tanga Néná tsajín kamaá xikó ts'én kis'in_odo kjín kui xtaa_q, kuíni nga kia_q jesón nanguí kixií.

⁶ Ngayeje kui nii kamá xikoó ngo chiboa tsañá, ts'i'e nga kāmamejénjinná ni xi ndajín, xikó kats'én kui xtaaq. ⁷ Kó kuíni, ngata ni'ántsjaojínjnú asieén ngo ne xi ts'énda xtaaq, xikó kats'én chiboa kui xtaaq, xikó ts'én kjit'a xojon eén Néná nínga bi tsoó: "Ngayeje xtaaq kis'in̄dotie nga iskjifie kojo nga kats'e, s'e jaskan jastjíen nga kitie nga kats'éntsjaá kui nii." ⁸ Ti nde ngata tondojín majnú, xikó kats'én chiboa kui xtaaq, kuíni nga nga ta ngo nixtjin kan jáñ mi kamá xi jesón. ⁹ Ti nde ngata chját'ayákónjín ná Ndianá, xikó kats'én chiboa kui xtaaq nga askot'ayákón, kó ye iskjifiee nga jesón. ¹⁰ Ti nde ngata ndokjoata'injínjnú Néná, xikó kats'én chiboa kui xtaaq, kó ndítsjie xi botixómaá kjoaboyaq kats'énkjesón.

¹¹ Ngayeje kui nii xi kamaá xtaaq tije xchaá xtä judíoq ts'i'e nga kis'ijñaná ngo chiboa, kó kui nii kini'án'indó nguiyaa xojon eén Néná ts'i'e nga boajín si'án ná xi tindyión kui ngasondie xi je kjifet'aa. ¹² Kó kuíni nga, kui xtä xi ndyits'enkjó nga 'niú síndo kjimaq yojoq nguiyaa ni ts'i'e Néná, nga koon yojoo ts'i'e nga k'okajín. ¹³ Ni xi kjimata'injnú nga tjichjat'ayákónjnú, jmí tsi ts'atio ngase kjoaq ni xi kjimata'in xtaaq. Kama kama'niátkónjnú Néná, kó tsjandiéjín nga 'niú ngase chját'ayákónjnú kjoaq ni xi kjochíkjoajnú. Tasá kji'a nga chját'ayákónjnú, Néná kokójnú kóts'en kjotjonguijnú yojonu ts'i'e nga xchikjoajnú ni xi kāmajnú.

¹⁴ Kó kuíni, ndí já nts'ie xi tjóna, tiyót'axínjnú asieén ngo ne xi ts'énda xtaaq. ¹⁵ Ts'éñchjiajojnú'un xikoó xtä xi makjiín: Ti juún ti'ankjónu ni xi t'íxian an. ¹⁶ Kui chitsen kamáchikon xi ndyichjia'á nga Néná sa'íñchikonñé, ¿a ngayejejín ná nga nijan kjimá nga ndyi'yó jiín Kristoo? Kó kji'a nga ndyichinié pan xi akakjangaq, ¿a nijánjín kjimá nga ndyichinié yojoo Kristoo? ¹⁷ Ngat'a paan ta ngo tsi ma, kó nda tsi kjín ma ná ta ngo tsi yojoo ma, ngat'a ngayeje ná nga ta ngo tsi pan xi ndyichinié.

¹⁸ Tsitsíjen chiboyaqajnú xtä Israél, nga kui boá xtä xi ndyikjifie ni xi je kini'án'as'ieen kjoatjó Néná, kó ¿a kiajín

nijan ndyits'engo yojoo kui kojo kui nchaaq nga ndyikjinie kjoatjó xi kini'ánk'as'ieen? ¹⁹ Jmí tsi t'íxian an nga kui asieén ne xi ts'enda xtaā xi chjínií, kojo tsi kui ni xi tjíni'ánk'as'ieen xi chjínií. ²⁰ Tasá t'íxian an nga xtā̄ xi ts'énk'ás'ieen kjoatjó ne xi ts'enda xtaā nga xindajín boá xi ndyits'enk'ás'ieen kui nii, jmí tsi Néná xi ndyits'enk'ás'ieen, kó mejénjinna nga jún si'anngojojnú yojojnú xindajiín. ²¹ Kamañjín s'iyoajnú chitseén Ndianá, s'e ti s'iyoajnú chitseén xindajín nga, ti nde kamajín yamíxā Ndianá kuindiyont'ajnú, s'e ti kuindiyont'ajnú yamíxā xindajín nga. ²² ¿Axá mejénná nga si'anchni Ndianá? ¿A tjín ngasená nga'niú taboajiín kui?

Bi ts'én akóyá Pabloō nga kamañjín taxkiya xinié ni xi je kini'ánk'as'ieen ni xi nénajín

²³ “Ma ni'án ngayeje nii” tsó xtaā, tanga jmí tsi ngayeje nii xi nda sa'ínná. “Ma ni'án ngayeje nii” tsó xtaā, tanga jmí tsi ngayeje nii xi tsjanga'niúná. ²⁴ Ngatā ngojín xi ngatangase kjoanda tsi'e, tasá kjoaā ni xi ndaā xtā̄ xi ngasee.

²⁵ Ngayeje ni xi stiñá nínga stiñá yojoo xi kama xiniejnú, kó ngatā boajín ts'en fojintakónjnú tsi kui nii xi sa'índándíjnú nguindyíkon Néná. ²⁶ Ngat'ā t'ananguuī kojo ngayeje ni xi tjiín, tsi'e Ndianá boá.

²⁷ Tsi ngo xtā̄ xi s'iijnjiín Néná kotsoyajnú tsi'e nga konguín chiniejnú nño ndi'aq, kó tsi mejénjnú konguínjnú, tanguínjnú kó chiniejnú ngayeje ni xi koe'ejnú, kó chjiénjnú nga bōa ts'en kjójintakónjnú tsi kui nii xi sa'índándíjnú nguindyíkon Néná.

²⁸ Tanga tsi tjín xi bi katsojnú: “Kui nii je kini'ánk'as'ienjne ngo ne xi ts'enda xtaā.” Ngatā chiniejjnú, tangat'anii kui xi bōa katsoó, kojo tangat'anii tsi kjotson kjoakjíntakoón xtā̄ xi bōa tsoó, ngat'ā t'ananguuī kojo ngayeje ni xi tjiín, tsi'e Ndianá boá. ²⁹ Kjoakjíntakón xi xian an, tanga jmí tsi tse, tsi'e xi ingoō xi xian an.

Ngat'a qmí kjoaa nga xikó ts'én ts'énchjia kjoakjíntakoón xtaq xi ngaseeq nga kui xi kokó mí ni xi tjíts'en an? ³⁰ Tsi tsjáaq ndok'óchji Néná kjoaa nga kui katsjána ni chiniee, qmí kjoaa nga tjín kon xi kui'ichjána nga skjinie an ni chinie kjoaa ni xi je katsja an ndok'óchji?

³¹ Kó kuíni, tsi xinjejnú, tsi s'iognú kojo tsi kje'e ni si'ánjnú, ngayeje ni xi si'ánjnú nga takó kjoajee Néná. ³² Ngatani'anchajájinjnú xtaq xi judíooq, kojo xtaq xi judíojín, kojo xtaq nangoxii Néná. ³³ Xikó ts'en an nga ngayeje ni xi ts'en an, sasiénniq ngayeje xtaaq, jmí tsi mongase an ni xi nda mana an, ni xi nda maá xtaq xi ngaseeq xi ts'en an, boa ts'en an ts*i*'e nga kjotjo'a kui xtaaq.

11 Chja'ánguíjnú'un xikó tjíts'en an, xikó ts'én an ts'énfoa'anguíi Kristooq.

Bi ts'én akóyá Pabloq nga chjiénga kui'í'má toko ínchjiín

² Tsjats'én chjiá an kjoaa jún, já nts'ie, ngat'a ngatsjé nixtjin foa'átsjenjnú an, kó ndyini'ánjnú ngayeje nij xikó ts'én akoyájnú'un, kuí nij xi katse'éna kó ti boa ti ts'én kats'enk'as'ienjnú'un. ³ Tanga mejénnna nga xchajnú nga Kristooq xí tikóntoón nga ngo nga ngo já xi'iin, kó xi xi'iin kuí xí tikóntoón chjoón, xikó ts'én nga Néná boá xi tikóntoón Kristooq. ⁴ Ngayeje já xi'in xi bo'má toko nga chjiaa Néná kojo tsi nga kotsoya ngo én xí Néná tsjaá, bendikónjín xi tikóntoón kui. ⁵ Tanga ngayeje ínchjín xi kui'í'májín toko nga kuichjiaa Néná kojo tsi nga kotsoya ngo én xí Néná tsjaá, bendikónjín xi tikóntoón kui, kó nga boa tjíts'en ti boa ti kji'inij tsi íjón taka takaq toko. ⁶ Ngat'a tsi koó'májín toko ínchjiín, tasá ngatatie tsjaq kojo tsi ngat'ijón taka takaq toko, tanga tsi soboaá nga koteie tsjaq kojo tsi nga kui'íjón taka takaq toko, ja tasá ngat'í'má toko. ⁷ Xi xi'iin kamajín koó'má toko, ngat'a xikó ts'én tjíjiin Néná boa ts'én kats'enda ndaq xi tjoón, kó kuí ndaa xi akó kjoajee Néná, tanga xi chjoón kuí xí bokó kjoajee xi xi'iin. ⁸ Ngat'a ndaq xi tjoón jmí tsi yojoo naq ka'naxiéni, naq xi

ka' naxiéni yojoo nda xi tjoón. ⁹ Ngat'a nda xi tjoón jmí tsi kamánda tangat'aniŋ naq, naq xí kamánda tangat'aniŋ nda xi tjoón. ¹⁰ Kó kuíni nga ínchjiín chjiénga koq'a ngo chiboa toko tsi'e nga skuiendíkón xi botixómaá kui kojo skuiendíkón ndítsjeeq nga. ¹¹ Tanga nguijiiŋ ná xi je s'ijinná Ndianá, xi xi'iin jmíjín ra tsi jmíjín xi ínchjiín, kó xi ínchjiín jmíjín ra tsi jmíjín xi xi'iin, ¹² ngat'a xikó ts'en yojoo nda xi tjoón kjindibáni xi chjoón, ti boq ti ts'en xi chjoón kuí xí tokjánií xi xi'iin, tanga ngayeje ni xi tjiín, nguindyíkon Néná ndibání.

¹³ Ti juún boq t'ínjnú tsi nda kojo tsi ndajín kji'i: ¿A nda kji'i nga ngo na kuichjiaa Néná kó koó'májín toko? ¹⁴ Xikó ts'en ya, ¿a bokoyájinná kui nii nga kjoasoboá boá nga xi xi'iin sa'índojoj tsjatoko? ¹⁵ Tanga kjoatsjakji'i boá nga ínchjiín sa'índojoj tsjaa, ngat'a boq ts'en katse'eé nga tsja ndojoó kuí xí koó'mani toko. ¹⁶ Tanga tsi tjín xi mejeén kuichjiaati kjoaq ni xi'bí, ngájijnje kje'e ni jin kojo ngayeje xta nangoxii Néná nga.

Bi ts'en akóyá Pabloo xikó ts'en si'anckja'átsjen kjoaboyaq Ndianá

(Matioo 26:26-29; Markoo 14:22-25; Rkaa 22:14-20)

¹⁷ Tsajín ts'en kuichjiájojnú'un ni xi xianjnú'un ngot'e, ngat'a nguindiee nga nda sa'línjnú nga matikójnú, tasá ndajín ts'enjnú kui nii. ¹⁸ Tjón ma ra xiyájnú'un xikó ki'mína nga kji'a xó nga matikójnú jún xi xta nangoxii, kja ch'ia kja ch'ia xójnú yojojnú, kó ngaskande s'ijin chiboana kui nii. ¹⁹ Chjiénga nga kja x'ia kja x'iajnú xinguijnú, tanga tsi'e nga xcha 'yání xi jakoxi nga 'niú síndo nguindyíkon Néná. ²⁰ Kji'a nga matikójnú, jmí tsi boq ndyini'ánjnú xikó ts'en akóyáná Ndianá nga iskjinejo ngase nñoo xtaa, ²¹ ngat'a nga chiniejnú nñoo ni'ánkja'asónjínjnú ni xi kich'iajnú kó ta jún chinie soboajnú ni xi tsajún, kó tjín xi sakójiín ni chinie, kó tjín xi ma ch'i. ²² ¿A jmíjínjnú ndi'a nínga kama xinie kojo nínga kama

s'iojnú? ¿Mí kjoaq̄ nga ni'áñch'ojnú xt̄a n̄angoxii Néná, kó mejénjnú koe'éjnúu kjoasoboá xt̄a xi ta jmíjín ni xi tjiín? ¿Mí xi xianjnú'un? ¿A tsjats'én kuichjíájojnú'un? ¡Kjoaq̄ kui nii, jmí!

²³ Ngat'a ni xi akoyána Ndianá kuí ma ni xi akoyájnú'un: Nga Ndianá Kjisoo iskjibé paan kui nixtjién nga kini'ánk'as'ien kui, ²⁴ kó nguije katsjaá ndok'óchji Néná, akjángá kó bi katsó: "Kuí xi'b̄i xi yojona, kui xi si'anck'as'ien nganda tsajún, ti'ánjnú kui nii ts'i'e nga kjoa'átsjienjnú an." ²⁵ Ti boq̄ ti ts'én, nguije iskjinie ni chiniee, iskjibé chitseén, kó bi katsó: "Kui chitsen xi ndyia jínna kuí xí bokó kjoa'bínda tjatsiē xi kats'én Néná kojo xt̄a ts'i'e, kui niij xi ti'ánjnú ta xikó tjín ndiya s'iojnú, ts'i'e nga kjoa'átsjienjnú an." ²⁶ Kuíni nga ta xikó tjín ndiya nga xiniejnú kui paan kojo ta xikó tjín ndiya nga s'iojnú kui chitseén, ndyi'miyajnú nga k'ien Ndianá, ngaskande nixtjin nga kjo'e'enguiní kui.

²⁷ Kó kuíni nga ngayeje xt̄a xi skuiendíkónjín nga taxkiya skjinie pan kojo nga taxkiya k'uí kui chitseén, nga sa'ínjín xikó katsó Ndianá, tjitsjénenrií já nga ts'én bendikónjín yojoo kojo jiín Ndianá. ²⁸ Kuíni nga nguindiee nga skjinie paan kojo nga k'uí kui chitseén nga kot'a chan chan yojoo xikó ts'én síndo nguindyíkon Néná, ²⁹ ngat'a xi taxkiya skjinie kojo xi taxkiya k'uí nga bejín nga yojoo Ndianá boá kui nii, já ts'énmonguii yojoo nga ts'én'bi kojo nga ts'énkjinie. ³⁰ Kó tangat'aa kui nii nga nguijinjnú tjín xi oon kojo xi xk'íen tjimá kó kje'e xi je jesón. ³¹ Tanga tsi ti ñaá xi xchít'a chan chan yojoná, Néná sa'ínka'anijínjinná ngo já. ³² Kji'a nga Néná kotsijeen tsi nda kojo tsi ndajín ndyini'lán, ts'enchjiniená ts'i'e nga satíjéjínná xikoó xtaaq̄ kui ngasondiee.

³³ Kó kuíni nts'ie, kji'a nga k̄amatikónjún nga xiniejnú ni chinie, chiyájnúu xinguijnú, ³⁴ tsi tjín xi bojoó, ndi'aa nga kjinie nñgo, ts'i'e nga Néná kotíjéjiín kjoaq̄ nga boq̄ ts'én kamátikó. Kó kjoaq̄ ngayeje ni xi ngasee an k'uijñánda an nga kjócho an.

Bi ts'én akóyá Pabloo nga Asién Nixtjiin Néná ja kje'e ja kje'e kjoanda xi tsjá

12 Jún nts'ie, mejénnna nga xchajnú nga ja kje'e ja kje'e kjoanda xi Asién Nixtjiin Néná tsjaá xtá nangoxii.

² Jún je yajnú nga ngas'ē nga xtá xi s'ijinjiín Néná kamájnú, xikoó tsi kachjafé kjoa'niújnú nga kia tsanguíntjinguijnúu asieén ngo ne xi ts'lénda xtaa, xi níma xi majín chjia. ³ Kó kuíni xiyájnú'un nga nde ngojín xtá xi Asién Nixtjiin Néná tjits'énkíchjia xi "ngat'íkojonii Kjisoo" katso, kó ti nde ngojín xtá xi tikónjinjiín Asién Nixtjiin Néná xi "Kjisoo xi Ndianá" katso.

⁴ Ja kje'e ja kje'e kjoanda xi tjínná ñá, tanga ta ngo tsi ma Asién Nixtjiin Néná xi tsjá kui kjoandaaq. ⁵ Ja kje'e ja kje'e ts'én ni'ánxá ñá nga bosíkojo xingui, tanga ta ngo tsi ma Ndianá.

⁶ Ja kje'e ja kje'e xá xi maná ni'án ñá, tanga ta ngo tsi ma Néná xi ts'én ngayejee nií nga ts'énxájiín ngayeje xtá nangoxii. ⁷ Nga ngo nga ngo ñá katse'éná nga Asién Nixtjiin Néná xi sa'ínxájin nguijin yojoná nganda tsi'e xtá xi ngasee.

⁸ Tjín xi Asién Nixtjiin Néná xi tsjaá nga kotsoyaq xtaa én xi kjínkón, kó tjín xi ti kui Asién Nixtjiin xi tsjaá nga kotsoyaq xtaa ni xi kamakjíin xtaa. ⁹ Tjín xi ti kui Asién Nixtjiin Néná xi tsjaá nga 'niú s'ijiín Néná, kó ti tjín nga xi ti kuij Asién Nixtjiin xi tsjaá nga kamaq sa'índaya xtá xi oon. ¹⁰ Tjín xi máa ts'én kjoandikón, kó kje'e xi maá tsáyá én xí Néná tsjaá, kje'e xi makjiín tsi jákokxi nga Asién Nixtjin Néná tjíjiín xtaa axa asién nixtjiín xindajín, kó kje'e xi maá chjia én xi makjínjiín xtá xi ngasee xi tsjá Asién Nixtjin Néná, kó ti tjín xi maá ts'lénk'átioya kui eén. ¹¹ Tanga ta ngo tsi Asién Nixtjin Néná xi ts'én kui nií kó xikó ts'én mejeén kui, kó boq ts'én tsjaá nga ngo nga ngo xtá nangoxii.

**Bi ts'én akóyá Pabloo kjoaā nga ñá xi xt̄a nangoxi
ta ngo tsi kich'iá yojoná**

¹² Ngat'a xikó ts'én nga ngo yojo kjín ma ni xi ya'ajoni, kó nda tsi kjín ni xi ya'ajo, ta ngo tsi yojo ma, ti bōa ti kji'inii Kristoo. ¹³ Ngat'a ta ngo tsi Asién Nixtjiin Néná xi kastindá ngayeje ñá kó ngayeje ñá nga katseléná nga ki'yó ti kui Asién Nixtjiin, kó bōa ts'én ta ngo yojo kamá, tsi xt̄a judío kojo tsi xt̄a xi judíojín, tsi mosō xi kastiñá kojo tsi xt̄a xi tjimándé.

¹⁴ Ngat'a ngo yojo jmí tsi ta ngo ndojo ma, kjín ma ni xi ya'ajonii. ¹⁵ Tsi ngo ndsako xi bi katso: "Kjoaā nga ndsajín an, yojoojín chjiá an", jmí tsi tangat'aniī nga bōa katsó, s'e nguiti kiajín yojoo kui chjiani. ¹⁶ Kó tsi ngo tjibōanijon xi bi katso: "Kjoaā nga ndyikonjín an, yojoojín chjiá an", jmí tsi tangat'aniī nga bōa katsó, s'e nguiti kiajín yojoo kui chjiani. ¹⁷ Tsi ngayeje yojoná nga ndyikon kama, ¿kóts'en kama konda'yá? Kó tsi ngayeje yojoná nga tjibōanijon kama, ¿kóts'en kama xchíjen? ¹⁸ Tanga xikó ts'én kasasienni Néná bōa ts'én íjñá nga ngo nga ngo ni xi tjiín yojoná. ¹⁹ Tanga tsi ngayeje yojoo nga ta ngo tsi ni xi ya'ajoni kui yojoo kama, ¿kóts'en yojo k'uinní kui niij? ²⁰ Nga jakoxi achichí kjín ma ni xi ya'ajonii yojoo, tanga yojoo ta ngo tsi ma.

²¹ Ndyikōn kamajín bi katsoō ndsaa: "Chjiénjínna ji", ti nde tokoō kamajín bi katsoō ndsakoo: "Chjiénjínna jún", ²² tasá ni xi chjiani yojoná xi nde 'niújín machjién maná, kuí xí 'niú machjién ngase, ²³ kó ni xi ya'ā yojoná xi nde 'niújín chjinií maná, kuí xí 'niú nda ni'ánchoōn. Kó ni xi mejénjinná nga xcha, kuí xí nda ngase fo'má. ²⁴ Ngat'a chjiénjín nga kjo'má níngá kama xcha, Néná bōa ts'en índonda yojoná, nga 'niú ngase si'andíkón ni xi 'niújín chjinií maná. ²⁵ Bōa kats'en Néná tsi'ē nga kjojot'ájiín xkjín ni xi ya'ā yojoná, kó nga ja k'iē ja ngaján skoón xkjín. ²⁶ Kó kuíni nga, tsi tjin ni xi ya'ā yojoná xi kjoanima kjoa'atio, ngayeje xi ngaseē xi on kamaā nga, kó tsi tjin ni xi ya'ā yojoná xi ndikón si'anjo, ngayeje xi ngaseē xi tsja kamaā nga.

²⁷ Jún boá xi yojoo Kristoo, kó nga ngo nga ngojnú tikónjnú ngo nguindie kia kui yojoo. ²⁸ Néná íjñá nga nguijiin xta nangoxii tjón ma já apostro k'uié, s'e xi ma jó, já xi chjia én xí Néná tsjaá, s'e xi ma ján, já mostro, s'e jaskan xta xi ts'én kjoandikón, kojo xi ts'endáya xi oon, kojo xi bosikójo, kojo xi nguitoko, kojo xi chjia ja kje'e ja kje'e én xi tsjá Asién Nixtjin Néná. ²⁹ ¿A ngayeje xta nangoxii xi já apostro? ¿A ngayejee xi já xi chjia én xí Néná tsjaá? ¿A ngayejee xi já mostro? ¿A ngayejee xi ts'én kjoandikón? ³⁰ ¿A ngayejee xi tjiín kjoanda nga ts'endáya xta xi oon? ¿A ngayejee xi chjia ja kje'e ja kje'e én xi tsjá Asién Nixtjin Néná? ¿A ngayejee xi ts'énk'átioya én xí Néná tsjaá xtaa? ³¹ Ti'anmejenjnú kjoanda xi nda ngasee Néná. Ngot'e 'ne an kokojnú'un ngo ndiya xi 'niú nda ngasee kji'i.

Bi ts'én akóyá Pabloo kjoaa kjoatjoó

13 Tsi mana ngayeje én xi chjia xta ngasondiee kojo én xi chjia ndítsjee, tanga tsi jmíjínna kjoatjó, an ta xikóní ngo kichha xi 'niú fonie kojo tsi ngo platiyo xi taxkiya fonie kjima an. ² Kó tsi tjínna ngo kjoanda nga xiyá an én xí Néná tsjá, kó tsi makjínna ngayeje ni xi í'má Néná ngas'e, kó tsi makjínna tajmí niní, kó tsi 'niú s'iijnna Néná nga ngaskande kamana sa'intíyáa ngo naxi, tanga tsi jmíjínna kjoatjó, jmí ni chjíjíin an. ³ Tsi sa'inkja'asóon xta nimaa ngayeje ni xi tjínna, kó tsi sa'ink'as'ien an yojona tsj'e nga kuiti an ngandaa xta xi ngasee, tanga tsi jmíjínna kjoatjó, ta kjoandaní ni xi tjíts'en an.

⁴ Tsi tjínna kjoatjó, kji'a boá nga ni'anchíkjoa, kó ndaxta ni'án yojoná, 'béjínná kjoa'ontakón, ndokjoajín ñá én xi nk'a, jejín 'naxié yojoná. ⁵ Tsi tjínna kjoatjó taxkiya si'anjín ñá ngo ni, jmí kjoandikonkón k'uiéjínná, si'anxchánjín ñá, jmí

kjoa'ontakón k'uíjinján inimaná.⁶ Tsi tjínná kjoatjó tsajín kámaná ngo ni xi kixijín, tasá ni xi jakoxií xi tsja kámaná.⁷ Tsi tjínná kjoatjó si'anjetakón ngayeje ni xi kuitjáin, si'ans'iijn ngayeje ni xi tsí'e Néná, xchiyáa ngayeje ni xi ndaa, si'anchíkjoa ngayeje ni xi kámatáin.

⁸ Kjochó nixtjin nga nguiti jmíjín xi kujchjia én xí Néná tsjaá, kó nguiti kondókjoajín ja kje'e ja kje'e én, ti nde nguiti kámachjienjín nga xchá xikó ts'én ya ngot'e, tanga kjoatjoó jmí nixtjin kjuie.⁹ Ngat'a tjín ni xi ya chií ngot'e, kó ta chií tsi ma ni xi tsáyáná xta xi chjia én xí Néná tsjaá,¹⁰ tanga kji'a nga kjoatjosón ndojo ndojo ni xi índa Néná nga káma, kji'a boá nga kjuie ni xi ta chiboa tsi ya ngot'e.

¹¹ Kji'a nga ndachí kamá an, tsíchjia an xikoó ngo ndachí, kats'enkjó an xikoó ngo ndachí, kojo kats'enkjínkón an xikoó ngo ndachí, tanga nguije kamáxchá an, xín íjñá an ni xi ts'én ngo ndachí.¹² Tanga ngot'e 'ne ta ndiyiya xá tsi ñá ni xi tsí'e Néná xikoó tsi ngo chitsen tsitsienjenjin xi xá ya, tanga nga kjochó nixtjin tilkjen tilkjen xchá Néná. Ngat'a chiboa tsi be an ngot'e, tanga kjochó ngo nixtjin nga skuié chan chan an Néná xikó ts'én bena kui.¹³ Jmí nixtjin kjuie nga s'ijinná ni xi tsí'e Néná, kojo nga ndyichiayá ni xi tsjaaná, kojo nga tjínná kjoatjó, tanga nguijiin nga ján kui nii, kjoatjoó boá xi 'niú chjí ngasenii.

**Bi ts'én akoyá Pabloo kjoaa nga ja kje'e ja kje'e én xí
Néná tsjaá xi kujchjia xtaa**

14 Tindyisénjú kjoatjoó, kó ngatamamejénjnú kjín tokoya kjoanda xi tsjá Asién Nixtjiin Néná, tanga nguijiin kui kjoandaq 'niú ngase ti'anmejenjnú nga k'uiyájnú én xí Néná tsjá.² Ngat'a xi chjia kje'e én xi Asién Nixtjiin Néná tsjaá, jmí tsi xtaa xi chjiajo, Néná xí chjiajo, ngat'a ta'yajín xi makjiín kui eén, ngat'a tsí'e Asién Nixtjiin Néná boá ni tji'má xi chjia,³ tanga xi tsáyá

én xí Néná tsjaá kui boá xi chjiajo xtaa, tsí'e nga skinínk'á, kosíkojo kojo sa'índajoon. ⁴ Tanga kui xtä xi chjia ngo én xi makjínjiín xtä xi ngasee xi tsjá Asién Nixtjin Néná, ta kui kjinink'á soboá yojoø, kó kui xtä xi chjia én xí Néná tsáyaá, xtä nangoxii xí kjinink'á.

⁵ Mejénna nga ngayejejnú nga kondókjoajnú kje'e én xi makjínjiín xtaa xi tsjá Asién Nixtjiin Néná, tanga 'niú mején ngasena nga xtä xi tsáyá én xí Néná tsjaá kámajnú, ngat'a nk'a ngase xaá xtä xi tsáyá én xí Néná tsjaá, ta boajiín xi chjia kje'e én xi makjínjiín xtaa xi tsjá Asién Nixtjiin Néná, nda kji'í kui niij ngototo tsi tjín xí sa'ínk'atioya ni xi mejeén tsó kui eén tsí'e nga xtonínk'á xtä nangoxii. ⁶ Kó ngot'e 'ne já nts'ie, tsi kjóchokonjnú'un nga ts'énchjia an kje'e én xi makjínjiín xtaa xi tsjá Asién Nixtjiin Néná. ¿Mí nganda xi sakójnú tsi boø sa'in an? Kji'a nga nda kji'i tsi kuichjiájojnú'un ngo ni xi akóna Néná, kojo tsi ngo ni xi makjínna xi xiyájnú'un, kojo tsi xiyájnú'un ngo én xí Néná tsjá kojo tsi ngo ni xi kokoyájnú'un.

⁷ Tsi ngayeje ni xi foniee xikoó yánaxqoø kojo arpaø ja kje'e já kje'ejín ts'én fonie nga ngo nga ngo, ¿kóts'en xchaø só xi tjíni'ánkjaniejo yánaxqoø kojo kóts'en xchaø só xi tjíni'ánkjaniejo arpaø? ⁸ Kó tsi tjo xi fonie nga ma kjoaxchaán ndajín ts'én kjonie, nde ngojín xi kui'íjñanda yojoø tsí'e nga koeje kjoaxchaán nga kondókjoaa. ⁹ Boø ma nguijinjnú, tsi kondókjoajnú ngo én xi jmíjín xi kámakjiín, ¿kóts'en kámakjiín xtaa ni xi kondókjoajnú? ¡Xikónií tsi ta tjoø xí ndyíndokjoajo tiyajnú! ¹⁰ Kjénní nga achichí kjín tokoya ma én xi tjín ngasondiee kó ngayejeee nga tjiín mí ni xi tsó. ¹¹ Tanga tsi makjínjinna kó tsó ngo én xi tjindókjoajona, xtä xi kje'e nangui kamaaq an xi kuichjiajona, kó xi kuichjiajona xikónií xtä xi kje'e nangui kámana an. ¹² Ti boø ti kji'inij nguijinjnú, nga mejénjnú nga k'uiéjnú kjín tokoya kjoandaä Asién Nixtjiin, tanga tasá tindyiséjnú nguijiin kui kjoandaä, nga kjín kama kjoanda xi skjinínk'á xtä nangoxii.

¹³ Kó kuíni nga kui xta xi chjia kje'e én xi makjínjiín xtaa xi tsjá Asién Nixtjiín Néná, ngatíchjiaa Néná tsí'e nga kamaa sa'ínk'atioya ni xi tsó kui eén. ¹⁴ Ngat'a tsi kji'a nga kuichjiáa Néná sa'inkjien an kje'e én xi makjínjiínna xi tsjá Asién Nixtjiín, inímaa xí chjiaa Néná, tanga kui níi bosíkojojín kjoakjíntakónna. ¹⁵ ¿Ja kó mí xi sa'in an? Inímaa kuichjiáñáa Néná, tanga ti sa'inkjien an kjoakjíntakónna nga. Inímaa sieñáa Néná, tanga ti sa'inkjien an kjoakjíntakónna nga.

¹⁶ Ngat'a tsi ta inímaa xi tini'ínkjín kji'a nga tini'íntsjeeé Néná, kó tsi kuint'ieé ji ngo nda xi bejín ni xi tini'ín, ¿kóts'en nga "boq kji'i" katsó nga tiboe'é ji ndok'óchji kjoaa nga bejín ni xi t'íse? ¹⁷ Ngat'a ji, nga jakoxi nda ts'én tiboe'é ji ndok'óchji, tanga nda xi ingoo tjonink'ájín nguiyaa ni xi tsí'e Néná.

¹⁸ Tsjáa ndok'óchji Néná ngat'a chjiá ngase an kje'e én xi makjínjiín xtaa xi tsjá Asién Nixtjiín Néná ta boajiín ngayejejnú, ¹⁹ tanga nguijiín xta nangoxii tasá mejénna kuichjiá an ún ndso'boa én xi kjoakjíntakónna tsí'e nga kokoyáa kje'e xtá, ta boajiín tsi tie mi ndso'boa én xi nde ta'yajín xi makjiín xi kuichjiá an.

²⁰ Jún qts'ie, ngatá boajín ts'en fojintakónjnú xikó ts'én ts'énkjó jakjíndií, tasá boq ti'anjnú xikoó jakjíndií nga ts'enséñjiín ni xi ndajiín, tanga ti'ankjójnú xikoó ngo xtá xi xchá. ²¹ Bi ts'én je kjiit'a xojon kjoakitií: "Kje'e én kuichjiájo an kui xtá naxiíndaá, kó ts'oa xtá xi xín nanguí sa'inkjien an, tanga nde boq ts'én kuint'iejínna, tsó Néná." ²² Kó kuíni nga, nga ndokjoa kje'e én xi makjínjiín xtaa xi tsjá Asién Nixtjiín Néná, kuí níi xi bokó nga'niuu Néná tsí'e xtá xi s'ijinjiín Néná, jmí tsi tsí'e xtá xi s'ijinjiín Néná. Tanga nga chjia xtá xi tsáyá én xí Néná tsjaá, ngo chiboa tsí'e xtá xi s'ijinjiín Néná, jmí tsi tsí'e xtá xi s'ijinjiín Néná. ²³ Kó tsi nga kamatikó xtá nangoxii, kó ngayejee nga ndyichjia kje'e én xi makjínjiín xtaa xi tsjá Asién Nixtjiín Néná, kó tsi ngo xtá xi bejín ni xi tjíni'án kojo tsi ngo xtá xi s'ijinjiín Néná xi k'os'ien nguiya nangoxii, kó kuint'ieé, ¿a mí tsi "tsabérií kui xtaa" katsó? ²⁴ Tanga tsi ngayeje xtaa xi

ndyitsáya én xí Néná tsjaá, kó tsi ngo xta xi bejín ni xi tjíni'án kojo tsi ngo xta xi s'ijinjiín Néná xi k'os'ien nguiya nangoxii, kó nga kuint'ie ni xi tjindókjoaa, kamakjiín nga xta jé boá kui, kó boa kamaa kui xikoó tsi ngayeje xtaa xi ndyitsáya tsi nda kojo tsi ndajín kats'én,²⁵ kó ni xi tji'maá inimaq kamatsijen, kó kosién tikoó nga sa'índikón Néná, kó boa katso nga jakoxi boá nga Néná kia tikónjinjnú.

Bi ts'én akóyá Pabloq kjoaa xikó si'án nguiya nangoxii

²⁶ ¿Kó mí ni xi xianjnú'un já nts'ie? Kji'a nga matikójojnú xinguijnú tjín xi sie salmo, tjín xi bokoyaá xta xi ngasee, tjín xi tsáyá ni xi bokoó Néná, tjín xi chjia kje'e én xi makjínjiín xtaa xi tsjá Asién Nixtjiin Néná, tjín xi ts'énk'átioya én xi makjínjiín xtaa xi tsjá Asién Nixtjiin Néná. Ngayeje ni xi si'ánjnú nga ngo nga ngojnú, boa ti'ánjnú tsi'le nga xtjonínk'á xta nangoxii.²⁷ Tsi tjín xi kuichjia kje'e én xi makjínjiín xtaa xi tsjá Asién Nixtjiin Néná, jó ngatama xta xi boa sa'ín, kojo tsi ngaskande ján tsi ngatama kó ñgó ñgó ngatíchjia, kó ngo xi ngats'énk'átioya mí ni xi mejeén tsó kui eén,²⁸ tanga tsi jmíjín xi sa'ínk'átioya mí ni xi mejeén tsó kui eén, kui xi ts'enchjia kje'e én xi makjínjiín xtaa xi tsjá Asién Nixtjiin Néná, tasá xió ngat'íjná nguijiin xta nangoxii, kó ta kui ngatíchjiajo soboá yojoo kojo ngatíchjiajo soboá Néná.²⁹ Kó já xi tsáyá én xí Néná tsjaá tsi jó kojo tsi ján ngatama nga kuichjia, kó xta xi ngasee nga ts'énkjín chan chan kon kó tsó ni xi tsint'ié.³⁰ Kó tsi Néná katsáyaá ngo ni ngo xta xi tikón kiaa, ja tasá kui tjón xió ngat'íjná.³¹ Kó boa ts'én ngayejejnú, ñgó ñgó nga stsoboaa kama kotsoya én xí Néná katsjaá nga kuichjia, tsi'e nga ngayeje xtaa skuie kó ngayejee nga sakó nga'niuú.³² Xi katse'eé kjoanda nga kotsoya én xí Néná tsjaá, kuí xí tjiín kjoa nga skuie chiboaa nga kuichjia.³³ Ngat'a Néná Nee kjoaxi boá kó mejénjiín nga taxkiya si'án ngo ni nguiya nangoxii.

Xikó ma nangoxii xta tsjieg Néná,³⁴ ínchjiín kama jín kuichjia nguiya nangoxii, ngat'a jmí kjoajiín nga kama kuichjia, chjiénga kuint'ié'eén xi'iin xikó tsó kjoakiti.³⁵ Kó tsi tjín ni xi mejeén skuié, ndi'aq ngatasíyaá xi'iin, ngat'a ndajín kji'i tsi ínchjiín kuichjia nguijiín xta nangoxii.

³⁶ ¿A nguijinjnú ítjats'ennií nga kandokjoa eén Néná, axa ta jún tsi xi ki'miyajnú?

³⁷ Tsi tjín xi ts'enkjó nga kui xi máa nga kotsoya én xí Néná tsjaá, kojo tsi kui xi máa nga Asién Nixtjiín Néná xi katsjaá ngo kjoanda, tasá ngatamabe nga kjoabotíxomaá Ndianá boá ni xi tjits'en'indójnú'un k'íee.³⁸ Tanga tsi tjín xi sa'ínsenjiín ni xi ts'en'bit'ajnú'un k'íee, ti nde kui si'anjenjiín nga.

³⁹ Kó kuíni já nts'ie, ngatamamejénjnú nga k'uiyájnú én xí Néná tsjajnú, kó ngata 'bíchjájijnú' nga ngo xi kuichjia kje'e én xi makjínjiín xtaa xi tsjá Asién Nixtjiín Néná.⁴⁰ Tanga ngayeje ni xi si'ánjnú, ñgó tjién ñgó tjién ti'ánjnú.

Pabloo bi ts'en kats'énkja'átsjieen xta nangoxi Korintó ni xi tjón akóyaá

15 Ngot'e 'ne já nts'ie, mejénna sa'inkja'átsjienjnú'un éntjatsiée Ndianá xi je inijmijnú'un, kui xi je kini'ánjo'oijnú kó tangat'anii kui nga je 'niú tindyónjnú,² kuí éntjatsiée xi sa'ín nga kjojto'ajnú, kó boaq kama tsi si'ankjatjosónjnú én xi inijmijnú'un, ngat'a tsi boajín kama ta kjoandaní nga kis'ijijnú kui éntjatsiée.

³ Ngat'a tjón ma ni xi kini'ánk'as'ienna xi kats'enk'as'ienjnú'un: Akoyájnú'un nga Kristoo jéná xi k'ientjé xikó ts'en kjit'a xojon eén Néná,⁴ kojo nga akjanijín, kó nga xi ma jáñ nixtjin ja'áyaá, xikó ts'en kjit'a xojon eén Néná,⁵ kó nga Kristoo akoó yojoó Peé, s'e jaskan akoó yojoó nga tiejó xta tsi'⁶e. Jaskan akoó yojoó nga ta ngo ka'a ma ra ts'atío ún úchán já nts'ie, kó achichí ma kui jaá xi síndo tsjé ngot'e, nda

tsi je jesón chiboa. ⁷ S'e jaskan Kristoo_ akaó yojoo_ Sandiyaá,
s'_e akaó yojoo_ ngayeje já apostroo.

⁸ Kó nga fet'a Kristoo jaskan akóna yojoo an, an xi xikoó tsi ngo ndí xi katsen xtió. ⁹ Ngat'a xian an nga an xí apostro xi chichí ngase an nguijiin já apostro xi ngasee, nde tsoboájínna an nga apostro xiáan yojona, ngat'a an xí tsangatjinguí xtə nangoxii Néná. ¹⁰ Tanga tangat'ani kjoandaq Néná nga an xi an, kó kui kjoanda xi katsjána ta kjoandajín kamá, tasá 'niú ngase kats'enxá an ta boajiín ngayeje já apostro xi ngasee, nda tsi jmí tsi an xi boá kats'en an, kjoanda xi katse'éna boá xi boá kats'én. ¹¹ Kuíni nga tsi an kojo tsi já apostro xi ngasee, ti kuíni éntjatsiee xi ik'ínjimjine, kó boá ts'én nga jún kis'ijinjnú.

Bi ts'én akóyá Pabloq kjoaq̃a nga foa'á'yá
nguinií xt̃a xi je jesooón

¹² Tanga tsi tji'bínijmi kjoaq̄a nga ja'á'yaá Kristoo nguijjiin xta xi je jesoón, ¿kóts'en nga tjín jún xi bōa ndyi'míjnú nga xt̄a xi je jesoón nguiti foa'á'yájiín? ¹³ Ngat'a tsi xta xi fesoón nguiti foa'á'yájiín, ja Kristoo ti bōa ti ts'én ja'á'yájiín tsobōa, ¹⁴ kó tsi ja'á'yájiín Kristoo, ja ta kjoandaní kui én xi ts'én'binijmi an, kó ta kjoandaní kjoas'ijin xi tjínjnú tsobōa. ¹⁵ Tsi bōa kji'i kui nii, ja chistikō ndisoo Néná rá kjimajne tsobōa, ngat'a bōa ndyi'míjnē nga Néná xí kats'énkja'á'yaá Kristoo, kui xi ja'á'yájiín raq̄ tsobōa tsi jakoxī nga xt̄a xi je jesoón nguiti foa'á'yájiín. ¹⁶ Ngat'a tsi nguiti foa'á'yájiín xt̄a xi je jesoón, ja ti bōa ti ts'én Kristoo ja'á'yájiín tsobōa. ¹⁷ Kó tsi Kristoo ja'á'yájiín, ta kjoandaní kjoas'ijinjnú tsobōa, kó takó bōa ra ts'én tindyionjinjnú jéjnú tsobōa. ¹⁸ Kós'e ja ngaskande xt̄a xi je jesón xi kis'ijiín Kristoo je kichajá tsobōa. ¹⁹ Tsi ta kuí tsi ngasondiee xi ndyi'chiyá nga tjín ni xi sakóná ngat'a s'ijinná Kristoo, ná rá xi tsoboáná nga xix'ian ngase katsoná xt̄a xi ngasee, taboajiín xt̄a xi tjín ngasondiee.

²⁰ Tanga ngot'e 'nē Kristoo je ja'á'yaá nguijiin xta xi je jesooón, kó kui boá xi xikoó ngo chān xi tjón xi ni'ánk'as'ieen Néná, ngat'a kui boá xi tjón ja'á'yaá nguijiin xta xi je jesooón.

²¹ Ngat'a xikó ts'én nga tangat'anii ngo ndā nga je'e kjoaboya, ti bōa ti ts'én tangat'anii ngo ndā nga je'e kjoafoa'á'yaá xta xi je jesooón. ²² Ngat'a xikó ts'én nga tangat'anii Adaan nga ngayeje xtaā fesón, ti bōa ti ts'én tangat'anii Kristoo nga ngayeje xtaā k'uindo nguini. ²³ Tanga ñgó tjién ñgó tjién kjoa'á'yaá xikó ts'én tsoboaá nga ngo nga ngo: Tjón ma Kristoo je ja'á'yaá, s'e jaskan kji'a nga kjo'e nguini Kristoo, kjoa'á'yaá xta xi tsil'e. ²⁴ Kós'e kjotjosón ni xi kama kui ngasondiee, Kristoo tjón sa'ínkjié ngayeje xi botixómá, kojo xi tjiín xá kojo xi tjiín nga'niú, s'e jaskan sa'ínk'as'ien nínga botixoma nguiya tsja Néná xí Na'mii. ²⁵ Ngat'a Kristoo chjiéngá kui kotíxoma ngaskande nga ngayeje kondra tsil'e kui'ndo nguindie se. ²⁶ Kó kui kondra xi kjuiet'a xi kjuiet, kjoaboyā boá. ²⁷ Ngat'a Néná je índo ngayeje niij nguindie se Kristoo. Kó kji'a nga tsó nga ngayeje niij je síndo nguindie se Kristoo, je ya chān chān nga jmí tsi kojo Néná xi tsó, ngat'a kuí Néná xi índo ngayeje niij nga Kristoo xi kotíxoma. ²⁸ Kó nguije ngayeje niij je síndo nguindie se Kristoo, kji'a boá nga ti kui Kristoo, kui xi ndií Néná, sa'ínk'as'ieen yojoo Néná kui xi kats'énk'as'ieen ngayeje niij, kó bōa ts'én nga ngayeje niij nga tsil'e Néná kama.

²⁹ Tjín xi botíndá yojoo xta xi je jesooón kó ts'énkjó nga bōa ts'én kjotjo'a kui xi je jesooón nga. Tanga tsi nguiti foa'á'yájiín xta xi je jesooón, ¿mí tsjá ngajoq kui xta xi je jesooón ndyibotíndá yojoo xi bōa ndyits'eén?

³⁰ Kó jin, ¿ánní nga ndyini'áñchíkjoajne ngayeje ni xi ndajín xi kjiimata'injnē ngatsjé nixtjin? ³¹ Jún nts'ie, be an nga tajmí nixtjinní kamana koya an kjoaa ni xi tjít's'en an, jakoxi kuí niij xikó ts'én jakoxi nga tsja mana nga s'iijnjú Ndianá Jesukristoo. ³² Tsi xikoó ngo xta an nga askjanjo an cho tamá kia Éfeso, ¿mí ni xi kats'en an xi katse'eña? Tsi jakoxi nga xta

xi je jesooón nguiti foa'á'yájiín, tasá boq si'án xikó tsó kui eén “ja tasá xinie kojo s'io ngot'e, ngat'q ndyiojón je koya.”

³³ Ngata boe'éndiejinjnú nga tjín xi k'onchajojnú, xikó tsó kui eén “xta xi 'bítsomajo xta xi ndajín, ti ndajín ma nda tsi kui nga” ³⁴ Chjáx'ajnú ndyikonjnú, kó ngata ni'ánjéjinjnú, ngat'a tjín nguijinjnú xta xi bejín ni xi tsi'e Néná, xiyá an kui nii tsi'e nga soboá kámajnú.

Bi ts'én akóyá Pabloq kó káma nga kjoa'á'yaá xta xi je jesooón

³⁵ Tjín rá xi kósiya nga bi katsqo: “¿Kó káma nga kjoa'á'yaá nguinií xta xi je jesooón? ¿Kókón káma yojoo nga kjoa'á'yaá?” ³⁶ ¡Nda chini xi boq t'íse ji! Ni xi 'bítjie ji, kjoa'ájiín tsi tjónjin koya tsi'e nga kui'ínts'ién kó k'uieé xka, ³⁷ kó ni xi k'uítjie ji, jmí tsi boq kji'i yojo xi kjoa'aá, ta ngo tsi xojmá, tsi xojmaá to ndsokoqan nño kojo tsi kje'e xojmá. ³⁸ Néná xi tsjaá xojmaá ngo yojo xi mejeén kui, kó nga ngo nga ngo xojmaá Néná tsjaá ngo yojo xi bokiín. ³⁹ Jmí tsi ngayeje yojoo xi ti boq ti kon. Kje'e kon yojoo xtaa, kje'e kon yojoo choo, kje'e kon yojoo nisiee kó kje'e kon yojoo cho xi tjín nguijin ndójoaa. ⁴⁰ Kó kje'e kon ni xi síndo nk'a jáñ, kje'e kon ni xi síndo k'ie t'ananguii. Tanga kje'e kji'i kjoatsjakji'i ni xi síndo nk'a jáñ, kó kje'e kji'i kjoatsjakji'i ni xi síndo k'ie t'ananguii. ⁴¹ Kje'e kji'i kjoatsjakji'i ts'ueé, kje'e kji'i kjoatsjakji'i saá, kó kje'e kji'i kjoatsjakji'i nño. Kó nga ngo nga ngo nño ja kje'e ja kje'e kji'i kjoatsjakji'i.

⁴² Ti boq ti káma kjoaa nga kjoa'á'yaá xta xi je jesooón. Ni xi fonijiín, ni xi maa fondo boá, tanga ni xi kjoa'á'yaá, ni xi nguiti kámajiín kjondo boá. ⁴³ Ni xi fonijiín, ni xi jmí ni chjíjiín boá, tanga nga kjoa'á'yá nguinií, ni xi tjiín kjoaje boá. Ni xi fonijiín, ni xi jmíjiín nga'niú boá, tanga nga kjoa'á'yá nguinií, ni xi k'uieé nga'niú boá. ⁴⁴ Ni xi fonijiín, yojo xi kich'iá ngot'e boá, tanga nga kjoa'á'yá nguinií yojo xi Asíen

Nixtjiin Néná kui'índa boá. Tsi tjín yojo xikoó xi kich'iá, ti boá ti ts'én tjín yojo xi Asién Nixtjiin Néná kui'índa.

⁴⁵ Bi ts'én kjit'a xojon eén Néná: "Ndä xi tjón xi 'mí Adaan, kini'ánda kó kis'ijña ngasondie." Tanga kui Adan xi jet'aä kui xi Kristoo, kui boá xi Asién Nixtjin xi tsjá kjoamindyion.

⁴⁶ Tanga jmí tsi kjoamindyion xi tsjá asién nixtjin xi tjoón. Kjoamindyion xi tsjá kui ngasondiee boá xi tjón tikón, jaskanní k'uijñá kjoamindyion xi tsjá asién nixtjiin. ⁴⁷ Kui ndä xi tjoón ndie kamándani, kó xtä xi chjiani kui t'ananguui kamá, kó ndä xi ma joó, kui xi Ndianá, ndi'ak'ajmii kjindibáni. ⁴⁸ Xikoó ndä xi kini'ándani ndiee, ti boä ti kon ngayeje xtä ngasondiee. Xikoó ndä xi kjindibáni ndi'ak'ajmi jáñ, ti boä ti kon ngayeje xi chjiani ndi'ak'ajmi jáñ. ⁴⁹ Kó xikó ts'én nga boä kon ná xikoó ndä xi ndie kamándani, ti boä ti ts'én boä kon kama ná xikó kji'i ndä xi kjindibáni ndi'ak'ajmi jáñ.

⁵⁰ Jún qts'ie, xiyájnú'un nga kui yojo xi tikónná ngot'e kama jín s'ijña nga kotíxoma Néná, ti nde ni xi máä fotsoon sakójiín nguindie nguijiin ni xi fotsonjiín. ⁵¹ Tanga mejénna nga xchajnú ngo ni xi tji'maá Néná: Jmí tsi ngayeje ná nga koya, tanga ngayeje ná nga sasíkjoyá, ⁵² ngotjón chií, xikó maá tsi nga chják'a kojo nga 'bíchjá ndyikón, boä ts'én sasíkjoyá, nguije kjonie tjo xi fet'aä. Ngat'a nga kjonie tjoqo, kji'a boá nga ngayeje xtä xi je jesoon kjoä'á'yaá tsil'e nga nguiti koyajín, kó ná sasíkjoyá. ⁵³ Ngat'a kui yojo xi kich'iá ngot'e xi máä fotsoon, chjiénga kama yojo xi nguiti kjoätonjín, kó yojo xi 'mee ngot'e, chjiénga kama yojo xi nguiti koyajín. ⁵⁴ Kó nguije yojo xi máä fotsoon kama yojo xi nguiti fotsonjiín, kó nguije yojo xi máä 'me kama yojo xi nguiti majíin 'mee, kji'a boá nga kjoätonjín ni xi tsó xojon eén Néná: "Kjoaboyaä je kini'aán nga kini'anchaja." ⁵⁵ Ji kjoaboya, ¿ná nií 'ne nga ji xi kini'lín? Ji Kjoaboya, ¿ná nií tikón nga'niúxi ni'ínk'inje ji xtaä 'ne? ⁵⁶ Ngat'a kjoaboyaä jeé ts'enkjién nga ts'enk'ién xtaä, kó jeé kjoäkitii ts'enkjién tsil'e nga xcha jeé. ⁵⁷ Tanga ndok'óchjinií

Néná nga katsjáná nga kini'áan kjoaboyaa tangat'aq ni xi kats'én Ndianá Jesukristoo.

⁵⁸ Kó kuíni jún boaq ndí nts'ie xi tjóna, 'niú tindiyajnú, kó ndyiojón ndyiojón sa'niú sa'niú ti'ánjnú xaá Ndianá, ngat'a jún je yajnú nga ta kjoandajiín xaá Ndianá xi ndyini'ánjnú.

Bi ts'en katsáyá Pabloo xikó ts'en chja'ásón chjié xi k̄onanguýaá xt̄a n̄angoxi Jerusalen

16 Kjoaa chjié xi chja'ásón tsi'e xt̄a tsjee Néná xi síndo naxiídá Jerusalen, boaq ts'en

chja'ásónjnú xikó kixiáan xt̄a n̄angoxi xi chjiani nangui xi síndo Galasia. ² Xki tamingo nga ngo nga ngojnú chjiénga k'uijñát'axínjnú chií ton xikó kji'i kini'ánjnú, kó chja'átjójnú tsi'e nga, nga kjócho an jmí tsi kji'a chja'ásónjnú chjiée. ³ Kó kji'a nga kjócho an, sanguiya an naxiídá Jerusalen xt̄a xi jún chja'ájinjnú xi tsjáa ngo xojon tsi'e nga kjojo chjié xi kini'ánkixójnú, ⁴ kó tsi nda kji'i nga kojo an kjuin an, kama kjuínjo an nga.

Bi ts'en katsáyá Pabloo ni xi índa nga sa'ín

⁵ Kó kjuinkónjnú'un jaskan nga kjoa'a an Masedonia, ngat'a nangui xi síndo Masedonią kjoa'a an. ⁶ Kó kama ra kjín nixtjin kamana nínga tindiyónjnú, axa kama ra kia kjoa'ana chonch'aán tsi'e nga jún kama kosikojojnú'un nínga ts'enfí an nguijee. ⁷ Ngat'a mejénjínna nga ta ngotjón tsi skuiejnú'un ngot'e nga kjoa'a an, ngat'a tasá skoyáa nga kjín nixtjin kamana nínga tindiyónjnú, tsi Ndianá xi tsjandiéna. ⁸ Tanga naxiídá Éfeso kotíjña an ngaskande nga kama sa'inxá an, nda tsi kjín ma xt̄a xi kondraña xi sasiénniín ni xi tjits'en an.

¹⁰ Kó tsi kia kjochókónjnú Timoq, tjó ti'ánjnú tsi'e nga tsja k'uijeé nga k'uijñájinjnú, ngat'a ti kuíni xaá Ndianá xi tjits'en

kuí xikoó an.¹¹ Kó kuíni ngata_q boe'éndiejínjnú nga tjín xi sa'ínc'h'ó kui ndaq_a, tasá tasíkojojnú tsil'e nga xió ts'en kjindibákónna, ngat'a an ts'enkoyáa kui kojo já nts'ie xi nijan ndibájo.

¹² Kó kjoaa nda nts'ie xi 'mí Apolo_o, achichí índaséen tsi'e nga kjojo já nts'iee, tanga kamámejénjiín kijí ngot'e, kji'a nga sakondieé koejekonjnú.

Pabloo bi ts'en kats'enkjet'a xojoon

¹³ Tindyiondajnú, kó 'niú tindyiajnú kjoaa kjoas'ijinjnú, ngata_q ndakonjín majnú, kó te'enga'niújnú yojojnú.¹⁴ Kó ngayeje ni xi si'anjojnú xinguijnú nga takó nga tjínjnú kjoatjó.

¹⁵ Jún nts'ie, je yajnú nga xt_a xkjín Estéfana_a kui boá xi tjón kats'enk'oyá yojo_o nga tsint'ié eén Néná nguijiín xt_a xi síndo nangui Akaya, kó kui xtaa katsjá yojo_o nga ndyibosikój_o xt_a tsjee_e Néná.¹⁶ 'Niú mí'ájnú'un jún nga tasiénnijonjnú kui xta xi xikoó xt_a xi'b_i, kojo ngayeje xt_a xi ndyibosikój_o kui jaá kojo xi ti kuij kui xaá ndyits'en.¹⁷ Achichí tsja kamána nga je'ekónna Estéfana_a, Natoo_o kojo Akaikoo, ngat'a kuí jaá xi asíkojona ngajojnú.¹⁸ Ngat'a kuí jaá xi katsjaá kjoaxió kojo nga'niú inimana xikó kats'enjojnú jún nga, chandikónjnú kui xt_a xi xikoó kui jaá.

¹⁹ Tinde xó bo_a tsó xt_a nangoxi xi síndo nangui Asia_a. Akila_a kojo na Prisila_a kojo xt_a nangoxi xi matikó ndi'a_a ts'entíndeijnú jún nga ti s'ijinjnú Néná nga.²⁰ Tinde xó bo_a tsó ngayeje já nts'ie xi síndo k'iee. Ti'antindeijnú xinguijnú nga ngo nga ngojnú.

²¹ Pabloo boá an, kó ngo tinde ts'enstsanguiyájnú'un nga an ma xi ts'en'bit'a an kui xojoon.

²² Tsi tjín xi tjóiín Ndianá Jesukristoo_o, ngat'íkojonii. ¡Jabí'in Ndia!

²³ Ndianá Jesukristoo_o nga tsajjnú kjoanda_a.²⁴ Tjóna ngayejejnú xikó ts'en Ndiana Kristo Kjisoo_o tjoó ñá. Bo_a kji'i.